

Taxa postala
platite in numerar
No. 224.716-929

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (v. Brassai
ucca) 10 szám. Telefon 9-77

ELŐFIZETESI ARAK:

Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ARAK:

Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem)
Egy évre 10 dollár

Hirdetések tarifa szerinti
vételnek fel

grammofon. 14.45: Tanuló
ar. 17: Hírek, időjelzés
8: Rádiógyetem. — 19
Katonazene. — 21.50

Zenekar. 9.30: Hírek.
arasate, Schubert, Lalo
ss művei. 12.25: Hírek
és, időjárás. 2.45: Hírek
5: Pontos időjelzés, idő
A szociális missziótársu
9: Szórakoztató zene. —
7: Cigányzene. 8: Vig
as. Utána: Pontos időjel
rek. Majd: Grammofon
zek, slágererk, műdalok
divatos dalok.
Szórakoztató zene.
Tánczene. 0.30: Operet
rauss—Weninger, Lehár
üvei.
Vidám dalok.
Könnyű zene. 22.15: Ch

ged.
Kamarazene. Tenoréne
E-dur trió.
nek és zenekar. Mann
kij, Hasselmans, Puccini
Donizetti, Suppé műv
Grammofon.
sláv zongoraművek.
Opera.
ffenbach operett.
40: Dalok.
Operaszíndarabok. — 22.20
rier: Lujza és Puccini
kából. 22.35: Bécsi zen
Cselló. 23.30: Orosz da
24: Szórakoztató zene.
Könnyű zene.
Hangverseny.

Hirdetésel
vesz minden menny
vegetárius étterem Cluj
10.
ba, fűrdőszoba, zongor
leg teljes ellátással k
6., emelet jobbra.

Intelligens zsidó urin
egyetemi hallgatónó
zerény feltételek. Küll
ba használat. Cim a k
zoba konyha, fűrdősz
após, kertes lakást, fe
„Banktisztviselő” jel
l-re lehetőleg központ
ba, konyha, fűrdőszob
r, Szabó Jenő cégnél.

és könyvelő, magyar
dással, perfekt román
zést és könyvelést, ad
ezést és minden irodai
ések „Adminisztrator
kérétnak.

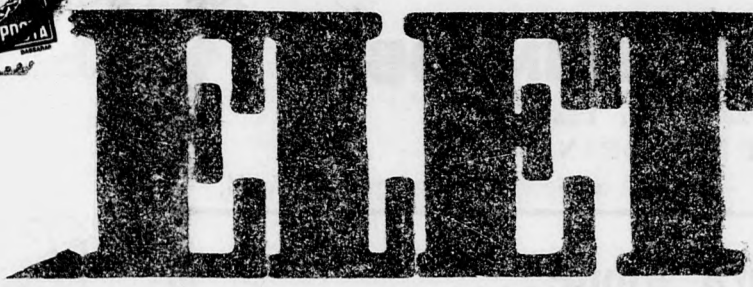
sen fejt köser tehén é
int egy tehéntől fej
ató Schwartz Ignác
ében. Reg. Ferdinand

unicipiului Cluj
NUNT
inchiriază prin licita
e in scris, inchise și si
e 3 (trei) ani, dela 1
ocupat actualmente de
armen” in clădirea Pri
tianu 13.
ine in conformitate ce
rea Contabilității pub
rilie 1931, orele 11. a
ei de licitație sala de
e lor concurenții vor
edintelui comisiei o ga
numerar sau efecte
gală cu 4 la sută din
rata de mai sus.
citație se pot vedea in
onomic.
arie 1931.
ria Municipiului Cluj

Uj Kelet a
és bászai :
nap
Cikkelnk utá
ferrás megjel
Disztér 2. II. e. 8.
Késiratokat n
megőrzésükre

Ramasetter Robert

BUDAPEST

Ha meg lesz a kölcsön

Alábbi cikk az éjjeli táviratok és telefonjelentések beérkezése előtt íródott és következtetése a korábbi hírek nyomán fakadtak. E pillanatban a kölcsön-front ismét inog és nem tudni, mit hoz a holnap. Az újabb alarm-hírek ellenére, mégis remélni lehet, hogy Popovici pénzügyminiszter sikeresen fogja lezárni a párisi kölcsöntárgyalásokat.

Ha lehet hinni a bukaresti táviratoknak, a külföldi kölcsön megkötöttnek tekinthető. Most már csak a szószoros formalitások elvégzése maradna hátra és a kölcsön lanszirozása és foganatosítása rövid időn belül meg fog történni. A kölcsön megkötése pénzügyi és politikai szempontból egyaránt fontos eseményt képvisel s egészen bizonyos, hogy a tárgyalások sikeres befejezése magasabb szempontból örvendetes jelesnek mondható. Am nem kevésbé igaz az is, hogy a kölcsön összege nem áll arányban a román nemzetgazdaság lényegesen szükségleteivel s különösképpen nem áll arányban azokkal az erőforrásokkal, amelyeket a kormánynak kellett követnie a kölcsön megkötése érdekében.

Ha a párisi tárgyalások sikeres befejezését mégis örvendetesnek jelentjük ki, úgy ez azért történik, mert egyrészt kétségtelen, hogy az országnak szüksége van a külföldi tőke támogatására, másrészt pedig a kölcsön megkötésével véget ért az az idegkre menő harc, az ellentétes híreknek az az áradata, amely a stabilizációs kölcsön módjára részlete körül folyó tárgyalások körülülte. Végetért az intrikáknak és cselszövegeknek az a fojtó atmoszférája, amelyet Mironescu miniszterelnök igen élénk színekben vázolt fel a kamará egyik legutóbbi ülésén és mely tipikusnak jellemző volt közéleti viszonyainkra és politikusainak mentalitására. Mert a mai körülmények között a kölcsön megkötésének nemcsak gazdasági jelentősége, hanem politikai következményei is vannak és ezzel tisztában voltak már az első pillanattól kezdve a romániai ellenzéki pártok és a pártokon kívül álló személyiségek. Az ő számukra elsősorban a kölcsöntárgyalások politikai vonatkozása birtokosságával. És minthogy a kölcsön sikeres megkötése esetében a jelenlegi pesszim megszilárdulásától tartottak, mindent elkövettek a tárgyalások megkihúsítása érdekében. Ez ugyan nem sikerült, de a tárgyalások elhúzódása nem utolsó sorban a Bukarestből írásvitott intrikáknak tudható be.

Akadnak azonban olyanok is, akik nem politikai, vagy gazdasági és pénzügyi szempontokra való hivatkozással emeltek vétót a párisi tárgyalások ellen. Ezek kétségbe vonták azt, hogy erre a kölcsönre az országnak egyáltalán szüksége volna. Ez az álláspont azt vitatta, hogy a román nemzetgazdaság kátyuba jutott szekerét nem lehet meg-öt milliárd lejjel kihuzni. Romániának nagyobbonalu támogatásra van szüksége, amely lehetővé teszi, hogy meg-öt évre szóló gazdasági ujjáépítési terv kidolgozását és finanszírozását. Az ilyen kis kölcsönök azonban a legfontosabb módon lekötik az ország külpolitikai és elvágják esetleges újabb tárgyalások felvételének lehetőségét. Az

A Banque de France-szot nem elégítette ki a Román Nemzeti Bank válasza és visszalépett a kölcsöntől

Az utolsó pillanatban újabb nehézség gördült a kölcsön utjába

Miközben a kormány a kölcsön aláírásáról szóló táviratot várja, érkezett meg a hír, hogy a Francia Nemzeti Bank vissza akar lépni a kölcsöntől. Kinos megdöbbenés és lehangoltság a kormánypárt körében

Tovább áll a harc a kormány és a Nemzeti Bank között

Bucuresti-Bukarest, március 6. (Az Új Kelet tudósítójától.) A kölcsöntárgyalások ügyében tegnap este újabb fordulat következett be. Miközben a kormány az egyezmények aláírásáról szóló hírt várta, megérkezett a Banque de France értesítése arról, hogy nem fogada el azokat a feltételeket, amelyekhez a Banca Nationala igazgatósága a külföldi ellenőr kiküldését kötötte.

Ennek megfelelően a kölcsönszerződés aláírása nem történt meg és a pénteki nap eseményeiről érkező jelentések meglehetősen pesszimistikus képet festenek a helyzetről. Ebben a pillanatban még az sem látszik lehetetlenné, hogy a kormány, amely tulságosan exponálta magát a külföldi ellenőr kérdésében, kénytelen lesz igen rövid időn belül levonni a konzekvenciákat.

A történetek után itélve, természetesen az sincs kizárva, hogy végül mégis csak sikerülni fog a tárgyaló feleknek a fennálló ellentéteket áthidalni. Egyelőre azonban a helyzet igen súlyos és amennyiben a tárgyalások valóban meghiusulnának, úgy ez beláthatatlan következményeket vonna maga után.

Mint azt már néhány nappal ezelőtt jeleztük, a kölcsön sorsát a külföldi ellenőr kérdéséhez kötötték a párisi bankárok. Még január folyamán értesítette Dinu Cezaianu párisi követ Popovici Mihály pénzügyminisztert arról, hogy a Banque de France és a kölcsön-ügyben tárgyaló bankárok meg akarják újítani a Banca Nationala mellett működő külföldi ellenőr mandátumát, amely a stabilizációs szerződés értelmében három évre szól és amely éppen ezért 1932 februárjában járt le. Popovici pénzügyminiszter ismertette a levél tartalmát Burileanu jegybankor-

mányzóval. Ez a Banca Nationala igazgatósága elé terjesztette a külföldi bankárok kívánságát.

Az igazgatósági tanács a mandátum meghosszabbítása ellen foglalt állást.

arra való hivatkozással, hogy a lej stabilizálása konszolidálnak tekinthető, már pedig a külföldi ellenőrt a stabilizációs terv összeállítására és végrehajtására angazsálta a jegybank.

Február közepén a bankárok odamódsították kívánságukat, hogy a külföldi ellenőr Párisban tartózkodjék, viszont a Banca Nationalához szerződtessek le az ellenőr titkárárt, aki a jegybank tanulmányi hivatalát vezetné.

A Banca Nationala igazgatósági tanácsa ezt a kívánságot is visszautasította azzal, hogy 1932. február 7-én, Auboin mandátumának lejártá után megszünteti az ellenőr kiküldésével kapcsolatosan létesített összes hivatalokat.

A kormány azonban mindenáron szerette volna eredményesen befejezni a kölcsöntárgyalásokat s ezért minduntalan újabb propozíciókkal állt elő. Tette ezt annál is inkább, minthogy Popovici Mihály pénzügyminiszter Párisban elvben hozzájárult a külföldi ellenőr mandátumának meghosszabbításához és a Banca Nationala ellenállása tulajdonképpen a pénzügyminiszter dezavválását jelentette a külföldi bankárokkal szemben, ami értehetően kényes helyzetbe hozta egy a pénzügyminisztert, mint magát a kormányt.

Ilyen előzmények után született meg a kormány utolsó közvetítő javaslatát a külföldi bankárok és a Banca Nationala között. A javaslat értelmében a kormány meghívja a külföldi ellenőrt, hogy két-három jelentést tegyen közzé évenként a

pénzügyi helyzetről a Banca Nationala vezetésével folytatott megbeszélések alapján.

A jegybank igazgatósága tárgyalás alá vette ezt az utolsó javaslatot is, amelyet ebben a formában ugyancsak elfogadhatatlannak tartott.

Ezzel szemben a Banca Nationala hajlandónak mutatkozott arra, hogy amennyiben a kormány Charles Ristet, vagy Auboin, mint szakértőket meghívja az országra, úgy a bank tanulmányi hivatala utján rendelkezésükre bocsátja mindazokat az adatokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a szakértők jelentést készíthessenek évenként egyszer, vagy kétszer az ország gazdasági helyzetéről. A határozat azonban hangsúlyozta, hogy

a külföldi szakértőnek a kért adatokat nem közvetlenül az igazgatóság, hanem a tanulmányi hivatal adja át és hogy csakis az 1932. és 33. évekről lehet szó.

Burileanu jegybankkormányzó ezt a határozatot levélben hozta a Párisban tartózkodó Auboin tudomására, a levél másolatát pedig megküldötte a kormánynak. Ezek után az volt az általános vélemény, hogy a külföldi ellenőr kérdése likvidálnak tekinthető s hogy a kölcsön aláírásának mi sem áll többé utjában. A kormány tagai körében még tegnap délután is általános optimizmus uralkodott. Tegnap este azonban a kormány Belgrádon keresztül értesítést kapott arról, hogy

a Banque de France a Banca Nationala által felajánlott módozatokat nem találja kielégítőnek s éppen ezért visszavonul a kölcsöntárgyalásoktól.

Ez lényegében azt jelentette, hogy a köl-

(Folytatása a 3. oldalon)

összeg egyébként is oly csekély, hogy az államnak a költségvetés keretein belül nem fedezett folyó kiadásai fel fogják emészteni anélkül, hogy megkezdhető volna az ország gazdasági helyreállításának maradandó értékű műve.

Kétségtelen, hogy ebben az érvelésben van valamelyes igazság. A másik oldalon viszont igaz az is, hogy akkor, midőn a Banca Nationala devizastokjának visszaesése miatt kénytelen volt hárommilliárd lejjel redukálni a bankjegyforgalmat és midőn a hitel válsága megfojtással fenyegeti a legrealisabbnak látszó gazdasági kezdeményezéseket is, a külföldi tőkének az ország gazdasági életébe való bekapcsolódása még akkor is üdvösnek mondható, ha oly kismértékben is történik, mint a jelenlegi kölcsön esetében. Ezenfelül pedig nem látjuk sehosem a lehetőségét annak, hogy az adott nemzetközi pénzügyi konstellációban s az ország legyengült külső hitelét figyelembe véve, hogyan juthatna Románia ahhoz

a 30—50 milliárd lejes kölcsönhöz, amelyre szüksége volna és amelyről többek között Argetoianu is álmodozik? Hiszen Mironescu miniszterelnök már január elején bejelentette, hogy a kölcsön meg van kötve. És Popovici Mihálynak ezek után öt hétig kellett személyes tárgyalások és tanácskozások során viaskodni a külföldi bankárokkal, amíg sikerült nagy-vonásokban a megállapodást létrehozni. Ugy mellékesen megállapítva, a pénzügyminiszter öt hetes párisi tartózkodása valóban nem volt alkalmas arra, hogy az ország erkölcsi presztizsének öregbítéséhez hozzájáruljon. A külföldi kölcsönök történetében talán páratlanul áll az, hogy valamely ország pénzügyminisztere személyesen tárgyaljon különböző bankárokkal másodrendű jelentőségű és fontosságú kérdésekben is. A pénzügyminiszternek csak akkor lett volna szabad Párisba utaznia, midőn a tárgyalások valóban befejeződtek s midőn órára csak a megállapodások alá-

írásának feladata várt volna.

Hogy a kölcsön megkötése milyen kihatással lesz az ország gazdasági és pénzügyi életére s hogy hozzá fog-e járulni a nyomasztó válság enyhítéséhez, az kizárólag attól van függővé téve, hogyan fogja a kormány a kapott összegeket felhasználni. Ha megfelel a valóságnak az a hír, hogy a tulajdonképpeni kölcsön megkötésével együtt jár az utépítési munkálatok finanszírozására vonatkozó megállapodás perpektuálása is és amennyiben a kapott összegeket produktív beruházásokra és új munkaalakalmak megteremtésére fogja fordítani a kormány, úgy nem lehet kétes az, hogy a kölcsön éreztetni fogja hatását az ország gazdasági és pénzügyi életében. Ezekre a kérdésekre azonban a közeljövő van hivatva válaszolni. Ahogyan a jövő fogja megmutathatni csupán, vajjon a párisi tárgyalások sikeres befejezésének van-e közvetlen kihatása a belpolitikai élet alakulására.

Jön!

Jön!

KET SZIV EGY KERINGŐBEN

(Zwei Herzen in 1/4 Takt)
SELECT MOZGÓBAN

Jegyek előre válthatók d. e. 11—1 között a Select mozgó pénztáránál.

Ha Hitler mégis uralomra jönne....:

Infláció, polgárháboru, diktatura és terror

Egy frankfurti publicista feltűnő cikke Hitler uralomra-jövetelének várható következményeiről

Frankfurt, március 6. Friedrich F. von Unrich, a költő Fritz v. Unrich fivére a Frakfurter Zeitung hasábjain cikksorozatát kezdett a nemzeti szocializmusról. Mindenekelőtt kifejti, mik voltak okai annak, hogy a nemzeti szocialista mozgalom ilyen megdöbbentő gyorsasággal fellendült. Majd jellemzi Hitler és a többi kampószerkesztés vezetőegységét, míg végre áttér a kérdésre, mi történne, ha ezek mégis uralomra jutnának?

Hitler igyekszik ellenzéken maradni

„Némelyek — írja Unrich — azt mondják, ha Hitler kormányra jut, abban a pillanatban el is veszti táborát. A nép ugyanis mihelyt Hitler felelős pozícióba kerülne, meggyőződne ennek az embernek teljes tehetetlenségéről. Ezt jól tudja Hitler ur, éppen ezért igyekezni fog ellenzéken maradni. Ily módon nem lesz más szerepe, mint kritizálni és emiatt talán tisztító hatást is gyakorolhat majd a közéletre. En azonban azt hiszem, el fogja veszíteni választóit akkor is, ha a szavai nem fognak ténnyé változni. Ezt ő már érzi és pedig ostorként érzi maga mögött. Vannak emberek, akik fatalisztikusan veszik Hitlert és nem tudják, mit jelentene egy esetleges Hitler-kabinet. Nos, tudják meg: Hitler jelenti a nehéz küzdelmekkel megszerzett német külpolitikai pozíció elvesztését, jelenti a külföldi hitel megszigorítását, esetleg megvonását (a szeptemberi választások már eddig is 2 milliárd hitelvesztést jelentettek), jelenti az angol-francia szövetség megerősödését és jelenti a szankciókat. Nincs egészséges eszű ember, aki ne tudná, hogy Franciaország nem tűri a Young-tervezet széjjeltépését. Vagyis jelentené befelé: a diktaturát, a parlamentarizmus eltörlését, minden szellemi szabadság elnyomását, az inflációt, a terrort, és a polgárháborút. Általános sztrájkra mindenképpen számítani kell. A szakszervezetek a legelkeseredettebb ellentállás hátvédei lennének, a Reichspanner sem maradna tétlen és sorompóba állának mindazok, akiknek szíven fekszik Németország jövője. És ha Hitler meg is nyerne a maga számára a német legális haderőt és ágyukat vonultatna fel, bizonyára milliókat találna magával szemben.

Ha csak tíz százalék valósulna meg

„Sokan azzal vigasztalódnak, hogy ilyen rosszra a dolgok még sem fordul-

AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD·JUD·ALBA

Szőlőoltványok, alanyvesszők, gyümölcsfák, diszfák, rózsák stb. legjobb beszerzési forrása.

Első osztályú alanyvesszőket, Berlandieri x Riparia, Riparia portalis és Riparia x Rupestris, adunk el mélyen leszállított áron. Szőlőoltványokat is szállítunk előnyös árak mellett. — Árjegyzék díjtalan.

hatnak. A Hitler-pártnak szüksége van választási jelszavakra, de nem eszik olyan forrón a kását, mint ahogyan főzik. En azonban azt mondom, ha csak 10 százaléka valósul meg annak, amit a nemzeti szocialisták követelnek, akkor ez már kész nemzeti katasztrófát jelent. Am nem 10 százaléka, hanem sokkal több valósul meg. A kampószerkesztés pártjából nem hiányzik az

Amerika zsidósága Macdonald levelét nem tartja teljesen kielégítőnek

Newyork, március 6. Amerika cionista szervezetének adminisztratív bizottsága az elmúlt héten foglalkozott Macdonaldnak dr. Weizmannhoz intézett levelével. Hosszabb vita után elhatározták, hogy a Jewish Agency amerikai bizottságával egyetértően le fogják szögezni álláspontjukat a Macdonald levelében kifejtett állásfoglalással szemben. A kettős bizottság most készült el munkálataival és tegnap tette közzé statementjét.

Ebben a megállapításban mindenképp kijelentik, hogy Macdonald miniszterelnök levelének hangja és az a tény, hogy ez a levél méltatlan a zsidóknak palesztinai teljesítményeit, valamint az a körülmény, hogy a levél elismeri, hogy a zsidó népek Palesztinához történelmi jogai és kapcsolatai vannak, feltétlenül haladást jelent az 1930. októberében kiadott Fehér Könyvvel szemben. Sok dolog azonban ma

akaraterő és ha uralomra jönnek, a hatalmat alaposan kihasználják.

Elhibázott dolog a veszedelmet nagytól nézni, de bűnös dolog a veszedelmet lebecsülni. A tömegörület csak komoly erőfeszítések árán lehet leküzdeni. Az emberekben már ki is érlelődött az ellentámadás gondolata a kampószerkesztés ellen. A többség a mai válságban belátásának adta tanúbizonyságát, a pártpolitikai önzés évei után az emberekben a közös érdek iránti érzés megszilárdult. Nincs most egyébre szükség, minthogy ezt a szolidaritást biztosítsuk, megerősítsük és elmélyítsük.

A brutális önkény diktatúrájával szemben meg kell teremteni a lelkiismeret diktatúráját, a frázis uralmával szembe kell helyezni a jövőért való munkálkodást. A hurrá-nacionalizmussal szembe kell állítanunk azt a szellemet, amelyet Luther, Lessing, Goethe, Kant és von Stein hirdettek. A reakció helyett követelnünk kell a köztársaság iránti szeretetet és áldozatkészséget. A hitlerizmus a nemzeti méltósággal és a szociális szükségességgel szemben el kell, hogy veszítse hatóerejét.

gyarazatra szorul még, úgy, hogy végleges ítéletet a levélről csak akkor lehet majd alkotni, ha a brit politikának egyéb fázisai ismeretessé válnak a cionista világkongresszuson és a Jewish Agency tanácsa előtt.

Az amerikai cionista szervezet adminisztratív bizottságának ezt a statementjét úgy kell tekinteni, mint választ Weizmann professzornak ama kijelentésére, hogy Ramsay Macdonald levele megfelelő alap arra, hogy a Jewish Agency és a mandatárius hatalom közötti együttműködés ismét helyreálljon. **Amerika cionista szervezete ezt a körülményt még nem látja a levélből tisztázódottnak.** Igaz ugyan, hogy Weizmann, amikor fenti kijelentését tette, csak a saját nevében beszélt és ezt határozottan ki is hangsúlyozta, úgy, hogy ezt semmilyen irányban kötelezőnek nem kell tekinteni.

Vérvád Palesztinában

Az arabok naiv vérvád-mesékkal akarnak hangulatot csinálni a zsidók ellen

Jeruzsálem, március 6. A „Falestin“ című arab újság feltűnést keltő cikket közöl e cím alatt: „Arab gyermekeket lopott egy zsidó gonosztevő. Nem-e akarta véruket venni?“ A cikk közli, hogy egy Mahmud Ahmed al Sayed nevű arab zöldségkereskedő február 28-án Jaffába indult és az állami iskola közelében találkozott egy Omar Lévi nevű zsidóval, aki köpenye alatt

valamit rejtegetett. Sayed gyanút fogott és amikor a zsidó felé közeledett, gyermekirást hallott a köpeny alól. Felszólította Omar Lévit, hogy adja elő a gyermekeket, mire a zsidó kiengette őket — egy fiút és egy leányt — köpenye alól. Kiderült rólok, hogy az arab Said Almadhoum gyermekei voltak. A zsidó borzalmasan megijedt és azt mondta, hogy a gyermekeket

azért vette magához, hogy megszálltassa őket. Al Sayed azonnal jelentést tett a hatóságoknak és Omar Lévit letartóztatták.

Első eset, hogy Palesztinában felbukkan a rituális vérvád meséje. A damaszkuszi vérvád óta pedig egész Előázsiaiban most történik meg első ízben, hogy az antiszemita ezzel az ostoba mesével igyekeznek hangulatot csinálni a zsidók ellen. A „Falestin“ című lap annak a gyanújának ad kifejezést, hogy Omar Lévi a két gyermeket ellopta. Ugyanis már régebben jöttek feljelentések eltűnt arab gyermekekről és nyilvánvaló, hogy Lévi volt a gyermekek elrablója.

A hír megjelenése után Kish ezredes a Jewish Agency exekutívájának tagja jelentkezett Young államtitkárnál és hatósági lépéseket követelt az újság ellen, amely ilyen veszedelmes vádakot terjeszt. Az ügyet hir szerint maga a kormányzó fogja a kormány legközelebbi tanácskozásán szóvá tenni. Addig is azonban Young államtitkár utasította a jaffai hatóságokat, hogy az idézett újság híreire vonatkozólag indítsa meg a nyomozást és állapítsa meg, vajjon egy Omar Lévi nevű embert valóban letartóztattak-e?

— Szabadlábra helyezték dr. Herskovits Erzsébet orvosnőt. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A kommunista üzelmű gyanújaival letartóztatott dr. Herskovits Erzsébet orvosnőt a rendőrség kihallgatták. Miután szökésétől nem kell tartani a pénteki nap folyamán szabadlábra helyezték, az eljárás azonban folyik ellene. A többi letartóztatottakat a rendőrség szombathélellett folyamán kíséri át az ügyészre.

— Orvosi szakülés. A „Paul Ehrlich“ orvostudományi egyesület folyó hó 5-ét tartotta 8-ik szakülését. Elsőnek dr. Friedl Paul demonstrálta 6 hónapos csecsemőjét, kinél veleszületett súlyos szívbetegség észlelt. Ezután dr. Grünwald Ernő ugyan csak veleszületett szivbamban szenvedő éves leánygyermek betegét mutatta be. Mindkét ritkaságszámba menő bántalomban szenvedő betegnél dr. Traub Vilmos Röntgen és elektrokardiográfiai vizsgálatokat végzett. Ezután dr. Traub Vilmos az elektrokardiográfiairól és dr. Borsai Imre a vakbélgyulladás és influenza közti összefüggésről tartott előadásai következtek. A betegbemutatókat és előadásokat élénk vita követte.

— Olaszország a Morgan-csoporttal tárgyal kölcsönért. Genfből jelentik: Párizsban a Morgan-csoporttal tárgyalásban áll 300 millió dolláros kölcsöne elhelyezése érdekében. Párizsban úgy tudják, hogy az angol és francia pénzügyi közvetlenül nem vesz részt a kibocsátásban, de a kormányok melegen támogatják az olasz kölcsön ügyét.

— Csökkentek a német birodalmi vasút bevételei. Berlinből jelentik: A birodalmi vasút bevételei január hónapban 58 millió márkával állottak alatta az elmúlt évi januári bevételeknek. A kiadások 53 millióval haladták túl a bevételeket.

Köhögésétől igyekezzék gyorsan megszabadulni

mert annak elhanyagolása sok súlyos betegség okozója lehet. PROF. DR. PÁTER köhögés elleni teája megszünteti a köhögést és a légzőszervek hurok megbetegedését gyorsan gyógyítja. A tea néhány napi használatától heveny hűlés megszűnik. Köhögésre hajlamosok egy rendszeres teakurát tartssanak, mely — szükség esetén — tavaszig folytatandó. Prof. dr. Páter köhögés elleni teája még nagy mennyiség elvezése esetén sem ártalmas. Hosszabb használatnál a gazdaságos dobozosomagolás kényes.

Prof. dr. PÁTER köhögés elleni teája minden megyeszékhelyi gyógyszerárú és drogeriában nyomban kapható. Ahol nem található, ott a gyógyszerész — határozott kívánságára — rövid idő alatt, eredeti esomagolásban szerzi be ezt a teát. A feltaláló képe és törvényesen védett aláírása minden egyes eredeti csomagon látható. Írásbeli rendelvények levelezőúton a „Csillag“hoz címzett lerakati gyógyszerárú (Brassó—Brasov, Hosszu uca 5.) címére is intézhetők. Nagyban lerakat: „STANDARD“ Drogeria, Bucaresti I.

Ady Endre költeményei

külön-külön kötetben — Olcsó kiadás

Uj versek	Menekülő élet
Illés szekeren	Igy is történhetik
Magunk szerelme	Szeretném ha szeretnének
Ki látott engem	Vér és arany

Minden titkok verseiből

Ára kötetenként 68 lej

Kaphatók az UJ KELET Könyvosztályában Cluj-Kolozsvár

Az es

csön meghiusultna francia jegybank pénzügyezetek vissz A kormány tagj minisztertanácsra helyzettel kapcsol széljék. A minisz tudomására hozta

Banque de France lemmeni abba, h értő személyét a lölje meg és ab értő az informá hivata

A minisztertaná zett a Banca Nat amelynek a kormá történetek. A korri dőbbenessel szerez tekről. Felmerült, mány hívja vissza sa be lemondását meghiusulásáért nyeiért hártisa a tóságára a felelős rek sürgősen tiszt ségkérdést ebben á gyen a látszat, mi sok meghiusulása ségének, vagy a R zalmatlanságnak a Ma délelőtt tize ujjabb miniszterta párhuzamosan gy Nationala igazgat tanácsos Mirone olvasta Dinu Cezi iratát, amely arról

amennyiben a most nem siker fejezni, ugy az kilátás nincsen men

Párizsba érkeztek gyel és angol me csak kölcsönügybe A minisztertanács kult ki, hogy meg Banca Nationalát feladására, mert e mánynak le kell v A minisztertaná miniszterelnök ki tudósítója előtt, h

a kormány akkor a kölcsönt

A felelősséget min tionalara hártija minisztertanács vé nala igazgatóságá nescu minisztereln

H. G.

grandiózus,

A világ

alapvonalai. Prop dal 300 képpel, 18

264 lei az e kiad

Siessen megrende elfogy, csak kartó

ezel Vidékre utánv

Lepag

Kisérje figyelemm detésit, kérjen tov

dent nyomb

LEPAGI

Ami elfogy, késő

Figyelje napo

Nagyo

Az esti órákban enyhült a feszültség

(Első oldali cikkünk folytatása)

esőn meghiusultnak tekinthető, miután a francia jegybank visszavonulása a többi pénzintézetek visszavonulását is jelentette. A kormány tagjai a késő esti órákban minisztertanácsra ültek össze, hogy az új helyzettel kapcsolatos teendőket megbeszéljék. A minisztertanács Mironescu tudomására hozta kollegáinak, hogy a

Banque de France nem hajlandó belemenni abba, hogy a külföldi szakértő személyét a Banca Nationala jelölje meg és abba sem, hogy a szakértő az információkat a tanulmányi hivataltól kapja.

A minisztertanácsal egyidejűleg ülésezett a Banca Nationala igazgatósága is, amelynek a kormány tudomására hozta a történeteket. A kormány tagjai érthető módon döbbénnel szereztek tudomást a történetekről. Felmerült az a terv, hogy a kormány hívja vissza Popovici Mihályt, nyújtja be lemondását a kölcsöntárgyalások meghiusulásáért és ennek következményeire hárítsa a Banca Nationala igazgatóságára a felelősséget. Egyes miniszterek sürögősen tisztázni kívánták a felelősségkérdést ebben az ügyben, nehogy az legyen a látszat, mintha a kölcsöntárgyalások meghiusulása a kormány tehetetlenségének, vagy a Romániával szembeni bizalmatlanságnak a rovására irandó.

Ma délelőtt tizenegy órakor a kormány újabb minisztertanácsot tartott. Ezzel párhuzamosan gyűlést tartott a Banca Nationala igazgatósága is. A minisztertanács Mironescu miniszterelnök felolvasta Dinu Cezianu párizsi követ táviratát, amely arról szól, hogy

amennyiben a kölcsöntárgyalásokat most nem sikerül eredményesen befejezni, úgy az őszi hónapokig semmi kilátás nincsen új tárgyalások kezdeményezésére.

Párizsba érkeztek ugyanis jugoszláv, lengyel és angol megbízottak, akik ugyancsak kölcsönügyben akarnak tárgyalni. A minisztertanács az a vélemény alakult ki, hogy meg kell kísérelni rávenni a Banca Nationalát, mely álláspontjának feladására, mert ellenkező esetben a kormánynak le kell vonni a konzekvenciákat. A minisztertanácsról kijövet Mironescu miniszterelnök kijelentette az Adeverul tudósítója előtt, hogy

a kormány akkor is helyén marad, ha a kölcsönt nem kötik meg.

A felelősséget mindenestre a Banca Nationalara hárítja át a kormány. Midőn a minisztertanács véget ért, a Banca Nationala igazgatósága még ülésezett. Mironescu miniszterelnök a királyi palotába

sietett és referált az uralkodónak a történetekről. Az audiencia után az uralkodó meghívta a miniszterelnököt a diplomatai tiszteletére adot ebédre. Délután két órakor ért véget a Banca Nationala igazgatósági tanácsának ülése. Az ülésen hozott határozatról levélben értesítették a miniszterelnököt. A levelet Buzdugan igazgató vitte el a királyi palotába,

Mironescut kihívták az udvari ebédre és kézbesítették neki a levelet, amelyre a miniszterelnök azonnal válaszolt.

A választ Buzdugan visszavitte a Nemzeti Bank palotájába, ahol az igazgatósági tanács várakozott reá. Hogy mit irt a Banca Nationala Mironescunak, egyelőre még nem lehet tudni, ahogyan nem ismeretes még Mironescu válasza sem.

Ma délután négy órakor az a hír terjedt el a fővárosban, hogy a Banca Nationala elutasító választ küldött a

URANIA | Általános közkívánatra ismét bemutatja | MOZGÓ

Nyugaton a helyzet változatlan

Remarque regénye nyomán készült világhírű filmet internacionális változatban minden párbeszéd nélkül

miniszterelnöknek.

aki erre szombat déli tizenkét óráig adott haladékot a bank igazgatóságának arra, hogy a kormány kívánságainak megfelelő döntést hozzon. Erősen tartotta magát az a verzió, hogy a kormány minden körülmények között lemond, ha szombat délben tizenkét óráig nem sikerül a Banca Nationalát a külföldi bankárok feltételeinek elfogadására rávenni. Ezek a hírek rányomták bélyegüket a kamara ma délutáni ülésének hangulatára is.

A kormánypárti képviselők felvilágosításokért ostromolták a parlamentben megjelenő minisztereket, akik azonban elzárkóztak minden közlés elől.

A kormánypárti honatyák között a tájékozatlanságot csak fokozta a miniszterek némasága, amihez még az is hozzájárult, hogy Pop-Csicsó István elnök megszaki-

totta a kamatuzsora elleni törvényjavaslat vitáját és bizonyos külföldi konvenciókat terjesztett be sűrűn megszavaztatás végett. A politikai világ feszült érdeklődéssel tekint a fejlemények elé. A mai napot döntő kimenetelűnek tartják úgy a kölcsön, mint a kormány sorsára.

Az esti órákban enyhült a helyzet

A késő esti órákban jelenti bukaresti tudósítónk: Mironescu miniszterelnök péntek este újabb közvetítő javaslatot tett a Banca Nationalának, amely csak megszövegezésben tér el attól a formulától, amelyet a jegybank is elfogadott a külföldi ellenőr kérdésében. A Banca Nationala igazgatósági tanácsa este tíz órakor ül össze, hogy megtárgyalja Mironescu javaslatát. A helyzet az esti órákban általában enyhült és kormánykörökben remélik, hogy a megállapodást az utolsó pillanatban mégis sikerülni fog létrehozni.

A bukarest-berlini nemzetközi gyors beleszaladt egy tehervonatba Duca állomáson

Emberéletben csodálatosképpen nem esett kár

Bucuresti-Bukarest, március 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A bukarest-csernovic-berlini nemzetközi gyorsvonatot szerencsétlenség érte, amely könnyen végzetes következményekkel járhatott volna. Ma reggel négy óra 12 perckor a gyorsvonat Bacău és Roman között Duca állomáson hibás váltóállítást következtében beleszaladt egy te-

hervonatba. A gyorsvonaton irtózatos pánik tört ki az összeütközést követő ágyudörgésszerű robaj nyomán. Az utasok javarészt hiányos öltözékben hanyatt-homlok menekültek a vonatról. Rövidesen kiderült azonban, hogy a szerencsétlenség emberáldozatot nem követelt. A gyorsvonat masszív építésű Pullmann-kocsijai sértetlenül álltak

ki az összeütközéssel járó megrázkódtatásokat és az utasoknak az ijedségen kívül semmi bajuk nem lett.

A tehervonat nyolc kocsija az összeütközés következtében kiugrott és összetört. A vasut anyagi kára ilyen körülmények között tekintélyes. Az állomáson szolgálatot teljesítő két forgalmi tisztviselőt letartóztatták.

George Bratianu szerint a kormány elkészít a kamatuzsora elleni törvénnyel

7 százalékra szállítják le a Banca Nationala visszleszámitolási kamatlábat?

Bucuresti-Bukarest, március 6. (Az Kelet tudósítójától.) A kamara ma délutáni ülésén napirend előtt Isac regáti parasztképviselő szólalt fel. Javasolta, hogy a napirend előtti bejelentéseket függesszék fel mindaddig, amíg a kamatuzsora elleni törvényjavaslatot meg nem szavazzák.

Lotar Răduceanu szociáldemokrata képviselő tiltakozik az indítvány ellen.

Pop-Cicio István elnök bejelenti, hogy a napirend előtti felszólalásokat kivételesen az ülés végére kell halasztani, mert a képviselőháznak különböző külföldi konvenciókat kell sürögősen megszavaznia.

Ezután megszavazta a képviselőház az Angliával, Svédországgal és Jugoszláviával kötött kereskedelmi konvenciókat, majd áttértek a kamatuzsora elleni törvényjavaslat tárgyalására.

George Bratianu szólalt fel s nagy beszédben bírálta a javaslatot, amelyet nem minden szempontból tart megfelelőnek. Hangsúlyozta, hogy az uzorakamat elleni intézkedések tulajdonképpen már elkéstek, mert a mai válság következtében a hitelműveletek amugy is a minimumra csökkentek. Ez a javaslat semmiesetre nem oldja meg a hitel problémáját, amelynek az uzorakamat csak egy következménye csupán. Magasnak tartja a javaslatban megállapított kamatlábat s indítványozza, hogy a törvényes kamat legyen egyelő a Banca Nationala visszleszámitolási kamatlábat, az egyezményes kamat pedig ne haladhassa meg a 12 százalékot.

Dr. Lupu szólalt fel ezután. A pa-

rasztpárti vezér szemére vetette mindenekelőtt is a kormánynak, hogy két esztendő óta a törvényjavaslat benyújtásával, miközben az ország földművelőinek egy tekintélyes részét az uzorakamatok mindenükből kifosztották. Ő is magasnak tartja a javaslatban megállapított kamatlábat.

A szovjet ismét megkezdte a pészachellenes propagandát, de a tavalyinál enyhébb formában

Éjjel-nappal pászkat sütnek az állami pékségek

Berlin, március 6. Moszkvából érkező jelentések szerint Szovjet-Oroszországban ezidén is beindítják az antipészach kampányt, de a mozgalmat sokkal enyhébb formában fogják lefolytatni, mint más években. A kampány súlypontját kevésbé helyezik a vallásellenes propagandára, mint inkább a zsidó mezőgazdasági letelepülésre és az industrializációs mozgalomra. Főhívtást intéznek a vallásellenes zsidó ifjusághoz, hogy a pészachi ünnepek időpontját energikusan dolgozzanak a zsidó kolonizációs kampány érdekében és használják ki az időt, minél több zsidónak az iparban való elhelyezésére.

Az Emesz című zsidó kommunista újság egyik legutolsó cikkében élesen támadja a zsidó papságot, amiért ez a zsidók produktivizálási és a mezőgazdasági pályákra való átcsoportosítását szabotálja. Valási intézmények elleni közvetlen támadást eddig nem lehetett konstatálni.

A moszkvai zsidók abból a listából,

amit egész télen át a szájuktól vontak el, pászkat készíttetnek. A pégyárak egy pud pészka sütéséért negyven rubelt számítanak. A hatóság megengedte, hogy néhány állami sütődében éjjel is dolgozhassanak és a növekvő pészka-keresletnek eleget tegyenek. Purim este a zsinagógák zsufolásig megteltek, Moszkvában pedig a purimi hét minden estjén zsidó koncerteket tartottak.

— Trumpeldor-évforduló Palesztinában.

Jeruzsálemből jelentik: A Tel Chaj elleni támadás tizenegyedik évfordulóján a revizionista és a munkáspárt gyászünnepeket rendeztek. Ebből az alkalomból felvonultak Josef Trumpeldor, a Tel Chaj hősné sírjához is. Megható ünnepség zajlott le a Talpioth melletti Bamath Rachel kolónián, ahol Trumpeldor munkáscsapata a „Gedud Awodah” van letelepítve. Az ünnepségen sok száz zsidó munkás vett részt.

hoz, hogy megsétáltas-ayed azonnal jelentést-ak és Omar Lévit le-

gy Palesztinában fel-és vérvád meséje. A-érvád óta pedig egész-történik meg első iz-izsimiták ezzel az os-tyekeznek hangulatot-ellen. A „Falastin”-a gyanujának ad kife-ár Lévi a két gyerme-nis már régebben jöt-eltűnt arab gyerme-nyaló, hogy Lévi volt-ablója.

enése után Kish ezre-ency ekzekutívájének-ty Young államtitkár-épéseket követelt az-ely ilyen veszedelmes-ny Az ügyet hir szerint-nyzó fogja a kormány-nyközösség szavá tenni-ny Young államtitkár-ny hatóságokat, hogy-ny hírére vonatkozólag-nyomozást és állapítsa-ny Omar Lévi nevű em-nyrtóztattak-e?

helyezték dr. Hersko-ny. Marosvásárhely-ny. A kommunista üzelm-ny. Ztatott dr. Herskovit-ny rendőrségnek kihallga-ny. től nem kell tartani-nyamán szabadlábrahe-ny. azonban folyik ellene-ny. tottakat a rendőrség-ny. folyamán kíséri át a-

lés. A „Paul Ehrlich-ny. esület folyó hó 5-ét-ny. ését. Elsőnek dr. Frie-ny. 6 hónapos csecsemő be-ny. ületett súlyos szivbaj-ny. Grünwald Ernő ugyan-ny. szivbabban szenvedő-ny. betegét mutatta be-ny. ámba menő bántalom-ny. nél dr. Traub Vilmos-ny. okárdigráfiai vizsgálá-ny. tán dr. Traub Vilmos-ny. iaról és dr. Borsai Im-ny. lás és influenza közti-ny. ott előadásai követke-ny. zásokat és előadásokat

Morgan-csoporttal tár-ny. nfből jelentik: Párizsi-ny. szország a Morgan-cso-ny. n áll 300 millió dollá-ny. vezése érdekében. Pá-ny. hogy az angol és fran-ny. tenül nem vesz részt-ny. a kormányok melegen-ny. z kölcsön ügyét.

német birodalmi vasut-ny. jelentik: A birodalmi-ny. ár hónapban 58 millió-ny. latta az elmúlt évi ja-ny. A kiadások 53 millió-ny. bevételeket.

gésétől gyorsan meg- adulni

anyagolása sok su-ny. zója lehet. PROF. ny. öhögés elleni teája ny. öhögést és a légző-ny. s megbetegedéseit ny. ja. A tea néhány ny. ól heveny hűlése ny. öhögésre hajlamosok ny. teakurát tartanak. ny. esetén — tavaszig ny. f. dr. Péter köhögés ny. nagy mennyiség él-ny. em ártalmas. Hosz-ny. nál a gazdaságos ny. kérendő.

köhögés elleni teája ny. ekhely gyógyszer-ny. ban nyomban kap-ny. található, ott a ny. határozott kívánsá-ny. ó alatt, eredeti cso-ny. z bi ezt a teát. A ny. s törvényesen vé-ny. nden egyes eredeti ny. ó. Írásbeli rendel-ny. lapon a „Csillag” ny. akati gyógyszerár-ny. (Hosszu ucca 5.) ci-ny. ók. Nagybani lera-ny. RD” Drogéria, Bu-

H. G. Wells

grandiózus, örökértékű műve

A világtörténet

alapvonalai. Propaganda kiadás. 800 ol-
dal 300 képpel, 18 1/2 x 27 1/2 nagyságban,
vászonkötésben

264 lei az első I-a 2400 lei
kiadás ára

Siessen megrendelni, mert ha a készlet
elfogy, csak kartonkötésben lesz ugyan-
ezen áron.

Vidékre utánvétellel franko küldi

Lepage, Kvár

Kisérje figyelemmel az árleszállítások hir-
detését, kérjen további jegyzékeket, min-
dent nyomban rendeljen meg

LEPAGE-nál Kvár

Ami elfogy, később be nem szerezhető.
Figyelje naponta kirakatainkat!
Nagyon érdemes!

A leány öngyilkos lett az anyjéért — az anyja megölte magát a leányéért

Megrázó családi tragédia, melynek egy tizenhétéves leány és harminchatéves édesanyja az áldozatai

Bordi Sándorné és Bordi Kata drámája a kolozsvári periférián

Tragédia, mely a világháborúval kezdődik és anya és lánya öngyilkosságával végződik

Cluj-Kolozsvár, március 6. (Az Új Kelet tudósítójától.) Két rendőrségi jelentés fekszik egymás mellett, szűrőn és semmitmondóan, kocsmái verekedések és tyuklopások riportjai között:

Bordi Katus, 18 éves munkáslány a Str. Borhancea 23. szám alatti lévő lakásán felakasztotta magát. Öngyilkosságának oka családi viszálykodásban keresendő.

A másik hír: Bordi Sándorné, született Komáromi Zsuzsa 36 éves házvezetőnő tegnap este Vaida volt miniszter Bocskay-téri házában első emeletéről öngyilkossági szándékból leugrott. Két lába, karja és hátgerince eltört. Életveszélyes állapotban a klinikára szállították.

A riporter összefüggést sejt a két öngyilkosság mögött és a következő perében már utnak indulunk, hogy Bordi Katus és Bordi Sándorné tragédiáinak szálait megtaláljuk. És a második kerületi rendőrségen a szolgálatos rendőrtiszt elénk is teszi az asztalra az aktacsomót.

Két fénykép

A dossziéből két fénykép hull ki először. Az egyik egy lehajtott fejű fiatal lány szomorkodik, arca elvész a biberet szörmegallérban, csak egy halvány mosolyt látunk játszadozni az arcán és kék szemek néznek ránk, elmosódottan az olesó pillanatfelvételtől. A másik kép jóképű, polgárisan öltözött nőt mutat, kacskás, asszonyos mosolygással.

Előbbi a 18 éves Bordi Katus, utóbbi pedig az édesanyja, Bordi Sándorné, született Komáromi Zsuzsa, 36 éves házvezetőnő.

A Bordi-család tragédiája kibontakozik az aktacsomóból

Kitört a háború — olvassuk az akták közül — és Bordi Sándor felvinci gazdasízt bevonult katonának. Itthon hagyta áldott állapotban tizenhétéves feleségét, Komáromi Zsuzsát, aki pár hónappal férje berukkolása után életet adott lánygyermeküknek, Bordi Katusnak. A háború pedig folyt, Bordi többször megsebesült és olykor szabadságra is hazajött. A háború azonban megzavarta ezt a házasságot és mikor a vérpatak kiszáradt és Bordi hazakerült, nem akarta többé feleségét magáénak tudni. Az asszony pedig elutazott Budapestre és évekig nem is adott hírt magáról.

Bordi a háború után Tordán helyezkedett el és magával vitte lányát is. Itt szerény körülményeinek megfelelő nevelést igyekezett adni lányának. Elemi iskola, aztán polgári... Bordi Katus iskolába járt és nem is tudta, hogy mi van az édesanyjával.

Megjelenik az asszony és ellopja a lányt

Tizenhárom éves volt a kislány, mikor anyja váratlanul megjelent Tordán. A kisgyermekkor emlékei közül megvillant előtte anyjának képe. Bordiné magával akarta vinni a lányát. A gyermek ingadozott: menjon anyjával, vagy inkább maradjon meg édesapja mellett. Végül az anya győzött. Kitálalt mesével Kolozsvárra csalta a lányt. Azóta itt éltek ketten, válogatott küzködések között és a proletársors legszörnyűbb nyomorúságának közepette. Bordi Katus gyári munkáslány lett, édesanyja házvezetőnő egy előkelő kolozsvári román családnál.

Az élet nehéz volt, a leány élete talán a legnehezebb. Nagybátyjánál élt

a városzélén. Édesanyja a városban. Robotolt reggeltől estig, ha volt munkája és télen várakozásban leste, hogy állást kapjon, amikor a krízis kivette kezéből a munkát...

A viszony anya és lánya között egyre hidegebb lett. Egyszerre Bordi Sándornéknak eszébe jutott, hogy visszautazik Pestre. Katus egyedül maradt. Katus már nagylánya fejlődött, de négy polgárral mégis gyári munkáslány és ha végigmegy a korzón, remek bundák és ragyogó selyemharisnyák csábítják. Menekülni szeretne innen, el Kolozsvárról, édesanyjához Pestre, borzalmasan egyedül van, hiszen szavak nélkül és simogatás nélkül kell élnie...

Bordiné visszajön, — de újra elmegy...

Bordiné olykor levelet ír a lányának. Sűrűn figyelmezteti, hogy ne fesse a száját és hogy ne higgyen a férfiaknak. Egyéb semmi. Katus megírja neki hogy jöjjön haza, mert itt rossz lenni, ha valakinek anyja van, szeretné látni olykor, pénz nincs, munka ritkán van, apjáról nem tud semmit...

Bordiné egy napon vissza is érkezik. De már kellemetlen a nagylány. Tulságosan felnőtt. Már betöltötte a tizenhét évét. Mind több és több gond van vele. Egy fiatal asszonynak, aki csak 36 éves, jobb egyedül élnie. A lány teher... Udvarol neki egy fiatalember, valami kereskedősegéd... Ki tudja mi van közöttük...

Katus különböző gyanúsítások érik az anyja részéről.

Katus öngyilkossági kísérletet tesz. Fel akarja magát akasztani, de a fiatalember, aki el akarja venni feleségül, megakadályozza...

Bordiné ismét elutazik és magával viszi az iratokat

Bordiné nem tudja, hogy lánya kétségbeesett küzdelmet vív önmagával és az étellel. Egy napon megújítja utlevélét és visszautazik Pestre. Senki nem tudja, hogy hova megy. Véletlenül magával viszi lányának személyazonossági bizonyítványát és munkakönyvét. Katus anyjának egyik leveléből értesül, hogy már Pesten van.

Ismét kezdetét veszi a kétségbeesett levélváltás. Katus hazahívja anyját. Bordiné leveleiből pedig ismét csak a figyelmeztetést olvassa ki: ne fesse a száját, ne költse harisnyára a pénzt és ne higgyen a férfiaknak... Katus leveleiből kisköng a fájdalom: miért vádolja, amikor nem tesz semmi rosszat, miért nem jön vissza hozzá és miért vitte magával az iratokat... Az iratok nélkül nem állhat munkába, nem tehet semmit...

A fiatalember csitítani igyekszik és vigasztalja fájdalmában. De Katus elszomorodik és buskomor lesz. Munkája hónapok óta nincs. Jövője legkevésbé sincs biztosítva.

Haragosdi játék következik. A fiatalember pár napig nem is megy hozzá. És ezalatt történik a szerencsétlenség.

Bordi Katus felakasztja magát...

Riportszerűen következnek egymásra az események. Március 2-án reggel a Str. Borhancea 23. szám alatti lakásán holtan találják a padlason Bordi Katus. Ejjel fellepőzött a padlásra és felakasztotta magát... Az öngyilkosság oka családi viszálykodás... Egy levél marad csak hátra: a fiatalemberhez írta, aki az egyetlen vigasztalója volt életének:

„Drága Karcsikám, megfojt a fájdá-

lom, a szemem tele van könnyekkel, reszket a kezem...”

Megírja neki először és utoljára, hogy szereti, csak őt szerette és csak őmiatta nem távozott eddig is az élők világából. Majd:

„Te ismered az életem történetét, tudod, hogy mennyi tragédián mentem keresztül és hogy számomra nincs semmi öröm! Szerettem volna élni, hogy szeresselek téged, de nem lehet, nem bírom tovább...”

Aztán ezt mondja: „Te voltál az, aki visszatartottál és azt akartak, hogy éljek. Te tartottad bennem a lelket mr régen, de most elfogott a végtelen keserűség és te nem voltál mellettem. Ezért meghalok, bocsáss meg, hogy ilyen fájdalmat okozok neked...”

És befejezésül: „Halálában is csak téged szerető Katusod.”

Mindez kuszán odavetett vonásokkal, vastag írású, kék tintaceruzával egy könyvelési naplóból kitépelt papíron...

A rossz bizonyítvány miatt felakasztotta magát és meghalt egy becskerek-i gimnazista

Becskek, március 6. Tragikus eset foglalkoztatja a város lakosságát.

Loriesák Zsiva vasuti fűtő tizenhárom éves Dragoljub nevű egyetlen fia, aki a becskerek-i gimnázium harmadik osztályába járt, a mostani bizonyítványkiosztás alkalmával francia és német nyelvekből félvégi osztályzatul elégtelen érdemjegyet kapott.

A gyermek nem merte otthon megmutatni a bizonyítványt, amelyet édesapjának alá kellett volna írnia, hanem különféle kifogásokkal halogatta a dolgot, mivel azonban szerdán reggel már be is kellett volna vinnie a bizonyítványt az iskolába, szerdára virradó éjszaka, amikor szülei aludtak, kiszökött a lakásból és az

udvaron levő fásszín egyik gerendájára felakasztotta magát.

A szülők reggel hét órakor fel akarták kelteni a kis Dragoljubot, hogy el ne késse az iskolából, miután azonban nem találták az ágyában, mindenfelé keresni kezdték a házban, míg végre nagy reméltekre holtan találtak rá a fásszínben. Azonnal áthívták a szomszédban lakó dr. Kamenkovics orvost, aki azonban az időközben levágott gyermeknél már csak a beállott halált konstatálhatta.

A szülők csak akkor szereztek tudomást, hogy mi készítette a gyermeket végtelen tetterre, amikor táskájában egy könyvbe rejtve megtalálták a bizonyítványt.

Mit keresett Londonban a volt bajor trónörökös?

György király következetesen kitért a találkozás elől

London, március 6. Rupprecht volt bajor trónörökös londoni utazását a világsajtó még mindig élénken kommentálja. A cáfolatok ellenére is megállapítható, hogy Rupprecht herceg az angol udvarhoz való közeledés és esetleg a teljes kibékülés előkészítése céljából utazott Londonba. A bajor herceg a legszigorúbb inkognitóban tartózkodott az angol fővárosban s utazása olyan titokzatos módon folyt le, hogy még a repülőgép pilótája sem tudta, hogy kit visz Angliába. Londonba érkezve a herceg felhasználta összeköttetéseit, minden követ megmozgatott és több magasrangú államférfi közbenjárását is igénybe vette annak érdekében, hogy György király fogadja őt kihallgatáson.

A próbálkozások azonban hiábavalók voltak és a közbenjárók a király kabinet-irodájától azt a stereotip választ kapták, hogy öfelsege nagyon sajnálja, de nem fogadhatja a látogatást. Ekkor a herceg egy „véletlen találkozást” akart inszenálni, azonban ez sem sikerült, mert az udvari személyek minden alkalommal úgy intézték, hogy mire a herceg megérkezett valamilyen ünnepélyre, a király már elhagyta azt.

A londoni főúri társaság egyébként szívesen fogadta a német herceget, igen sok meghívást kapott — ez azonban ter-

A halálhíre hazajön az anyja...

Katus szerdán délután eltemették. Kis csoport haladt a koporsója után, amit a bonctani intézetből szállítottak ki. Mert Katus felboncolták és az aktacsomóban található hivatalos orvosi okmány is bizonyítja, hogy anyja ártatlanul gyanúsította Budapestre érkező leveleiben... Anyjának a halál napján Budapestre sürgönyöztek. A temetésre nem érkezett meg. De eljött az apa, akit megtört a háború és az élet és most szülőör Tordán. Bordi Katus a házogárdi temetőben befejezte földi életét...

Temetés után Komáromi Sándor lakására megérkezett Bordi Sándorné és megkérdezte, hogy hol van Katus. Megmondták neki, hogy a temetőben. És megmondták neki azt is, hogy Katus várta, hogy jöjjön, várta, hogy rágalmak helyett szeretettel közeledjek feléje...

Bordi Sándorné nem sokáig hallgatta a szemrehányásokat. Elrohant a város végéig, míg elérkezett egy magas ház elé. Felment az első emeletre és gondolkozás nélkül levetette magát. Teste fennakadt a telefondróton és percekig himbálódzott rajta, míg a drót elszakadt és Bordi Sándorné teste borzalmas zuhanással locsant szét az udvaron.

Haldokolva szállították a klinikára. Így ért véget a Bordi-család tragédiája. Kezdődött a világháborúval és végződött anya és lánya öngyilkosságával.

A lány öngyilkos lett az anyjéért. Az anyja öngyilkos lett a lányáért.

(—lay)

A kolozsvári dr. Clont...

M...
to...
n...

A szefáre végre a...

Cluj-Kolozsvár Kelet tudósítójától dr. Fischer József viselő két héttel elnyújtott be a be amelyben miniszter kiküldését kérte a rabbi letartóztatással rannyal kapcsolatos zsef a belügyminiszer igéretet kapott az Akiba letartóztatás nő ellen emelt vádl vizsgálatja.

A minisztérium két hétig késett. T kezett Kolozsváron vezérfelügyelő, aki a vizsgálatot dr. kveszturati titkár ügyelő dr. Medrea részi felügyelőség folytatta le a vizsg

Kih...
Jend...

Cütörtökön de Clonta Jenő hallgat felügyelő, aki több ajtók mögött tette ortodox és szefárd harcában vitt sz Akiba letartóztatás ról.

Clonta kihallgat József országgyűlési pett összeköttetésbe pektor. Dr. Fischer hangsúlyozta, hogy kérésének tett elég randumot benyújtó község vezetőinek állított össze. Fischer seinek alapján a vez benálló csoportok ezután. A szefárdok Jakabot és a szefárdák ki.

A vezérinspektor hitközség vezetőinek fel. Adler Sámuel, jelent meg először dr. Klein Miksa, a öt órán át tartó ismertette a hitköz teljes egészében fe vádakat, amelyeket memorandumában len emelt.

Clonta...
a rend...

Dr. Klein Miksa sulyozta, hogy az nem foglalkozik, az perben a független dönteni fognak és tartozik tárgyalás minisztrativ és feg három pontban tárel.

1. Elsősorban ha Miksa, hogy Clont titkár többszörös s

Ha influenzás berekedi

málnási Sicu

mert az a legjobb ny Kapható minden

Liszta, tágas, világos butorozott szoba azonnalra, 1 szoba könyvhas lakás május 1-re

kiadó

Str. Bălcescu (v. Eszterházi u.) 9.

A kolozsvári orthodox hitközség három pontban foglalta össze a dr. Clonta Jenő rendőrkezes titkár ellen emelt vádjait

Megejtették a miniszteri vizsgálót Glasner Akiba letartóztatásának ügyében

Dr. Klein Miksa memorandumban is átnyújtotta Zachiu vezérfelügyelőnek a hitközség sérelmeit

A szefárdok még ma is vágatnak és a rendőrség nem hajta végre a miniszteri rendeletet

Cluj-Kolozsvár, március 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Mint ismeretes, dr. Fischer József országgyűlési képviselő két héttel ezelőtt memorandumot nyújtott be a belügyminisztériumhoz, amelyben minisztériumi vizsgálóbiztos kiküldését kérte a Glasner Akiba főrabbi letartóztatásával provokált botrányról kapcsolatban. Dr. Fischer József a belügyminisztériumban azonnal ígéretet kapott arra, hogy a Glasner Akiba letartóztatásával dr. Clonta Jenő ellen emelt vádakot sürgősen felülvizsgálják.

A minisztérium intézkedése azonban két hétig késett. Tegnap végre megérkezett Kolozsváron Zachiu rendőrségi vezérfelügyelő, aki azonnal megkezdte a vizsgálatot dr. Clonta Jenő rendőrkezes titkár ügyében. A vezérfelügyelő dr. Medrea Ioannal, az erdélyi részi felügyelőség vezetőjével karöltve folytatta le a vizsgálatot.

Kihallgatták dr. Clonta Jenőt

Cütörtökön délután elsőnek dr. Clonta Jenőt hallgatta ki Zachiu vezérfelügyelő, aki több órán keresztül zárt ajtók mögött tette meg vallomását az orthodox és szefárd hitközségek gabella-harcában vitt szerepéről és Glasner Akiba letartóztatásának körülményeiről.

Clonta kihallgatása után dr. Fischer József országgyűlési képviselővel lépett összeköttetésbe Zachiu vezérinspektor. Dr. Fischer József azonban hangsúlyozta, hogy ő csak a hitközség kérésének tett eleget, amikor a memorandumot benyújtotta, amelyet a hitközség vezetőinek információi alapján állított össze. Fischer József kijelentéseinek alapján a vezérfelügyelő a szembenálló csoportok vezetőit idézte be ezután. A szefárdok részéről Hellmann Jakabot és a szefárd metszőt hallgatták ki.

A vezérinspektor ezután az orthodox hitközség vezetőinek vallomását vette fel. Adler Sámuel, a hitközség elnöke, jelent meg először a szigurancán, majd dr. Klein Miksa, a hitközség ügyésze öt órán át tartó kihallgatása alatt ismertette a hitközség álláspontját és teljes egészében fenntartotta azokat a vádakokat, amelyeket dr. Fischer József memorandumában dr. Clonta Jenő ellen emelt.

Clonta nem hajtotta végre a rendeleket

Dr. Klein Miksa vallomásában hangsúlyozta, hogy az ügy bírói részével nem foglalkozik, az eljárás alatt lévő perben a független román bíróságok dönteni fognak és így az jelenleg nem tartozik tárgyalás alá. A botrány adminisztratív és fegyelmi részét pedig három pontban tárta a vezérfelügyelő elé.

1. Elsősorban hangsúlyozta dr. Klein Miksa, hogy Clonta rendőrkezes titkár többszörös szabálysértést követett el azzal, hogy a minisztérium rendeletének értelmében a szefárd hitközség vágatási jogának betiltását nem hajtotta végre. A miniszteri rendelet ellenére a szefárdok tovább vágatnak és ezáltal milliós károkat okoztak a hitközségnek, mely emiatt a legnagyobb nehézségekkel küzd és nem tudja intézményeit fenntartani. Dr. Klein Miksa a rendőrvézerfelügyelő elé tárta a hitközség költségvetését, ismertette az intézmények működését és bemutatva mindazokat a rendeleteket, amelyeknek alapján ezek az intézmények működnek. Ugyancsak előterjesztette a minisztériumnak a szefárd hitközség vágatási tilalmát célzó rendeleteit.

A multban is a hitközség viselte a költségeket

2. Kijelentette és bizonyította dr. Klein Miksa, hogy a hitközség a multban is fedezte mindazokat a költségeket, amelyek a rendeletek végrehajtásával jártak. Az ellenőrzés, amelyet ebben az ügyben a kolozsvári rendőrség gyakorolt, helyszíni kiszállásokkal járt, amelyeknek költségeit a rendőrség nem fedezhette, miután erre megfelelő

alapja nincs. Eppen ezért 1930 március 16-án is, a hitközség a rendőrség rendelkezésére bocsátotta a felmerült költségeket. Ilyenformán a jelen esetben is a legteljesebb jóhiszeműséggel ajánlhatta fel a hitközség a miniszteri rendelet végrehajtásával járó költségeket dr. Clonta Jenőnek.

Clonta törbeesalta Glasner főrabbit

3. A leghatározottabban fenntartotta dr. Klein Miksa a hitközségnek azt a vádját, hogy Clonta Jenő törbeesalta Glasner Akiba főrabbit és ezzel nemcsak a főrabbit, hanem az egész kolozsvári ortodox zsidó hitközséget akarta egy világraszóló botrányal kompromittálni. A hitközségtől távolított az a szándék, hogy Clontát megvesztegesse. De abban az esetben, ha Clonta azt a tényt, hogy Glasner Akiba pénzt ajánlott fel, megvesztegetésnek tekintette, előbb a hitközséghez kellett volna fordulnia és felvilágosítást kérnie arra vonatkozólag, hogy az összeg milyen célokat szolgál. A hitközség presztízsén ejtett eme sérelem ügyében dr. Klein Miksa szigorú vizsgálatot és ére-

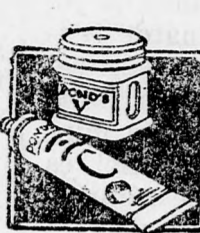
E szelvény

beküldőjének

mindkét Pond's krémből, a nemzetközi arisztokrát-

cia e kedvelt szelvényből, próbatá- bust küldünk.

POND'S

T. Zaharia & Comănescu uraknak, 181, Sir. Popa Nan, București. Mellékel: portálbűntető fedezésű 5 lelt bélyegkeben és kérem azonosítójának címre két, egy hétre elegendő Pond's krémet tartalmazó próbatá- bust küldünk. Név: Cím:

lyes szankciókat követelt dr. Clonta Jenő ellen.

Még ma is vágnak a szefárdok

Kifejtette a vezérfelügyelő előtt dr. Klein Miksa azt is, hogy a szefárd hitközség még ma is folytatja vágatásait és a kolozsvári rendőrség most sem intézkedik, hogy a miniszteri rendelet batartassék.

Az Uj Kelet munkatársa a délutáni órákban észleltetést folytatott Farcăsan rendőrségi vezérfelügyelőhelyettes-sel, aki kijelentette, hogy a vizsgálat eredményeit az inspektorátus nem hozza nyilvánosságra. Zachiu vezérfelügyelő a dossziékat Bukarestbe viszi és a fegyelmi vizsgálat végleges eredményéről a minisztérium dönt.

GANDHI:

A megegyezés után a hinduk békés eszközökkel folytatják függetlenségi harcukat

A szélső nacionalista hinduk kapitulációnak tekintik az egyezményt

London, március 6. Az angol alsóház mai ülésén Benn indiai államtitkár felolvasta az Irwin-Gandhi egyezményt. A hindu nacionalista kongresszus ebben kötelezettséget vállalt a polgári ellenállás mozgalmanak haladéktalan abbahagyására és ígéretet tesz aziránt, hogy az angol áruk elleni bojkottot a jövőben nem sorozza politikai eszközei sorába. Ezzel szemben megengedik a tengerparti lakoságnak a tenger vizéből történő sókitermelést, a só szabad árusítását a falvak közti forgalomban, engedélyezik a törvények által nem tiltott célokra örségek felállítását s feloldják a renitens adó nemfizetés miatt zár alá vett ingatlanokat. Benn az ismertetés végén elismerését fejezte ki Lord Irwinnek az elért eredményért.

Baldwin volt miniszterelnök kért ezután szót. Kijelentette, hogy a megegyezéshez csak a szöveg alapos áttanulmányozása után akar hozzászólni, de már most leszögezni kívánja azt a meggyőződését, hogy már közelebről részletes vitára kell az ügyet újra napirendre tűzni. New-Delhiben is megtörtént az egyezmény nyilvánosságra hozatala. A hindu nacionalista kongresszus végreható bizottsága még a mai nap folyamán utasította közegeit és hiveit a polgári ellenállás mozgalmanak és az adó-megtagadásának azonnali megszüntetésére.

New-Delhiben Gandhi a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában hangoztatta,

hogy a mostani megegyezéssel sikerült a nacionalista hindu kongresszus tekintélyét megővni. A nacionalisták közelebről tárgyaló asztalhoz ülnek a többi népek delegátusaival együtt az angol delegátusokkal és arra fognak törekedni, hogy minél nagyobb különállást biztosítsanak Indiának. Az egyezmény létrejötte — mondotta Gandhi — a békés eszközök alkalmazását

teszi lehetővé a hindu jövő függetlenségi harcában.

A szélső nacionalista hinduk kapitulációnak bélyegzik az Irwin-Gandhi egyezséget.

Nincs kizárva, hogy a hindu nacionalista pártban szakadásra fog vezetni a Gandhi által megkötött megállapodás. A párt ellenzékének vezére Jaraharlal Nehru.

Klinikát kap a jeruzsálemi héber egyetem

1932-ben lesznek az első doktoravatások. Dr. Magnes Amerikában

Newyork, március 6. Félix M. Warburg, a héber egyetem amerikai bizottságának elnöke elhatározta, hogy dr. Juda L. Magnesnek, a jeruzsálemi héber egyetem rektorának társaságában nagyobb körutra indul. A turné célja, hogy az Egyesült Államok minden nagyobb városában propagandát csináljanak a zsidók között a jeruzsálemi héber egyetem érdekében. Dr. Magnes a napokban fog partra szállani Amerikában, ahol utoljára 1927-ben tartózkodott. Őt bízták meg 1925. áprilisában az egyetem megnyitásával és azóta is élénk munkásságot fejt ki a héber egye-

tem fejlesztése érdekében. Magnes dr. mostani amerikai tartózkodása alatt meg fogja látogatni a jelentékenyebb egyeteme- ket és tudományos intézeteket. Tanulmányozni fogja az egyetem és intézetek szervezeteit, hogy az ilyen módon gyűjtött tapasztalatait a jeruzsálemi egyetem javára hasznosíthassa.

Félix Warburg fogadta az amerikai újságírókat és elmondotta nekik, hogy a héber egyetem, amely eddig tisztára tudományos kutató-intézetnek számított és csak 1930-ban kezdte meg oktató-működését, 1932-ben már meg fogja tartani az első doktori avatásokat.

Dr. Magnes az Egyesült Államokban való tartózkodása idején érintkezésbe fog lépni egy „Hadassan“ szervezet vezetőivel, valamint Amerika zsidó orvosainak egyesületével, hogy velük vállvetve dolgozza ki a jeruzsálemi egyetemi klinikák szervezését. Ugyancsak velük fog tanácskozni a tropusi betegségek kutatásá- ra intézet felállítására érdekében.

Áprilisban fogják megünnepelni Jeruzsálemben és egész Palesztinában a héber egyetem megnyitásának hatodik évfordulóját.

Ha influenza, köhög vagy bercedt, úgy igyon
málnási **Siculia** gyógyvizet
mert az a legjobb nyálkaoldó és köptető
Kapható minden fűszerüzletben

Ekszerárak, órák és ezüstárak
hatóságilag engedélyezett
végkiárusítása Fenyőnél
Cluj, Piata Unirii 23, ahol az üzlet végkép feloszlik

szoros butorozott
1 szoba köny-
tájus 1-re
16
szterházi u.) 9.

Három társaskirándulás indul tavasszal Romániából Palesztinába

Az utóbbi időben Erec Jiszraél iránt felelődt hatalmas érdeklődést igazolja az, hogy a legrövidebb időn belül három kirándulás is van tervezve a Szent földre. Ezek nemcsak kegyeletes kirándulások, zárandoklások az óshaza romjaihoz, de sokkal inkább: meglátogatása az Ujhonnak, személyes meggyőzés az újépítés mindjobban előrehaladó tempójáról, széttekintés az ottani kereseti lehetőségek fölött és módkeresés az utóbbi évek érzelmi kapcsolatainak a realizálására.

Az egyik kirándulást a nálunk is jól ismert Dr. Mayer Ebner szenátor rendezte a Wagons-Lits-Cook társaság segítségével. Ez március 21-én indul Konstancából, cca 3 hétig tart és mindennemű, legteljesebb kényelmet és élelmest meg költséget beleszámítva — negyvenezer lejbe kerül személyenként.

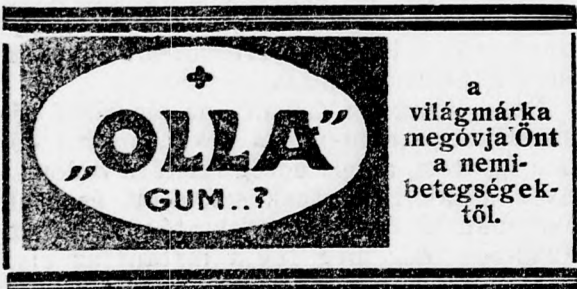
A második ugyanakkor indul Konstancából, április 27-ig, tehát 5 hetet tart, a regáti Cionista Szervezet rendezte és minden költséget beleszámítva, összesen 25.000 lejbe kerül, persze III. osztályon.

A harmadikat a kolozsvári Palesztina Hivatal rendezte, ha megfelelő számú jelentkező lesz. Ez is két hétre van kontemplálva és a III. osztályon, minden költséget Konstancától-Konstancáig beleszámítva, összesen 20.000 lejbe fog kerülni. Ebben az összegben a kollektív utlevélnek a költségei is benne vannak. Ennek megfelelőleg a résztvevők nem kell külön utlevélet szerezzék maguknak, csak az állampolgársági bizonyítvány és a személyazonossági igazolványnak egy-egy hitelesített másolatát, 2 fényképet kell beküldjenek a Palesztina Hivatal címére (Cluj, Calea Regele Ferdinand 30. I.) és egyelőre 5000 lej személyenként a clujji Marmorosch-Blank Bankhoz az „Erdélyi Palesztina - Társasutazás számára”. Amennyiben a társasutazás, elégtelen jelentkező miatt, nem lesz megtartható, úgy ez az 5000 lej teljes egészében vissza lesz fizetve.

Mindhárom társasutazásra lehet jelentkezni a clujji Palesztina Hivatalnál. Az első kettőre — táviratilag legkésőbb 16-ig, a teljes összegnek egyidejű távirati beküldésével. Az erdélyi társasutazásra a jelentkezés március 27-ig tart.

— A Palesztina Hivatal közleményei. A legközelebbi közvetlen hajó Erec Jiszraélbe március 21-én indul Konstancából. Beszállás 20-án. A következő hajó május 16-án indul.

Fellendült a konzervipar Amerikában. Newyorkból jelentik: A gazdasági krízis ellenére az amerikai konzervipar az utóbbi időben rendkívül jó üzleteket csinált. Az American Can Co. a krízisnek elmúlt évében 1 millió dollárral többet keresett, mint 1929-ben. Vagyis 1930-ban a vállalat tiszta nyeresége 22,7 millió dollár volt. Hasonlóképpen a tavalynál jobb nyereséggel zárult a Continental Can Co. konzervgyár mérlege. Az amerikai konzervgyárak üzemi nyereségei nem utolsó sorban a nyersáru árának visszafejlődésének tulajdonítható. A nyersáru árai ugyanis tetemesen estek, viszont a konzervek árai tartották magukat.

Kivételesen olcsó árajánlat

A művészet története

szerkesztik: Barát, Éber, Takács Z. 427 képpel, színes műmellékletekkel.

657 nagy oldalon félbörkötésben. Ára 1500 lej helyett csak 550 lej. Kapható az UJ KELET könyvostályában.

Van-e föld Palesztinában zsidó kolonizáció számára?

Granovsky, a híres zsidó agronómus halomba dönti Simpson jelentését a palesztinai földkérdésről

Hamis adatokon alapszik az angol kormány szakértőjének jelentése

A Simpson-jelentés és legújabbban a Macdonald-level a Palesztina problémák homlokterébe helyezte a földkérdést. Ismeretes ugyanis, hogy Simpson jelentésében megállapítja, hogy Palesztinában nincs több megművelhető terület zsidó telepítés számára. A néhány nappal ezelőtt megjelent új kormány-nyilatkozatnak egyik legfontosabb kitétele az, amely leszögezi, hogy az angol kormánynak a mandátum-szerződésből folyó kötelezettsége aktív módon elősegíteni a zsidó kolonizációt és így a kormány vizsgálat tárgyává fogja tenni a földkérdést, hogy a megművelhető állami területeket a kolonizáció rendelkezésére bocsássa. Ahhoz, hogy kellőképpen tudjuk elbírálni az új kormány-nyilatkozat ezen paszusának jelentőségét, feltétlenül szükséges, hogy tisztázzuk a kérdést: Van-e megművelhető terület Palesztinában és a valóság mennyiben fedti Simpson negatív megállapítását.

Granovsky a palesztinai földkérdésről

Erről a kérdéstről egy rendkívül érdekes és alapos munka jelent meg a napokban a zsidó könyvpiacra. A könyv szerzője Granovsky, a híres zsidó agronómus, címe pedig: „A palesztinai földkérdés és a zsidó újjáépítő munka.” Granovsky sorra veszi Simpson megállapításait és teljesen megdönti az angol kormány kiküldött szakértőjének elméletét, amely hamis tételeken épült fel.

A cionista világszervezet intézményei, valamint a különböző zsidó magánintézmények összesen 600 ezer dunam földet szereztek meg Palesztinában. A kormány mindeddig negligálta a mandátum intézkedéseit arra vonatkozólag, hogy a paragon lévő állami területeket a kolonizáció szolgálatába állítsa. Ehelyett inkább akadályokat gördített a kolonizációs munka elé. Tíz éves nehéz és verejtékes kolonizációs munka után az angol kormány szakértőt küldött ki azzal a megbízással, hogy vizsgálja meg a palesztinai agrárkérdést. És Sir Simpson szenációsfel-fedezésére jutott: Palesztinában nincs több föld zsidó kolonizáció számára. Az arab földművelők extenzív módszerével szemben nincs föld Palesztinában, amely a bevándorlók kolonizálására hasznosítható lenne.

A számok beszélnek

A probléma súlyosságát senkinek téveszti szem elől. Ha Palesztinában nincs több föld, akkor lehetetlenné válik a zsidó kolonizáció és a zsidó bevándorlás. Simpson adatai azonban nem konkrét számítás, hanem feltevéseken alapszanak.

Ime néhány szám: Palesztina összterülete 26 millió 58 ezer dunamot foglal el, a melyből 12 millió 398 ezer dunam Ber Séba déli kerületében és a déli pusztaságon terül el. Ezt a területet Simpson alkalatlannak találja megművelésre és telepítésre. És ezzel ezt az óriási területet el-ejti számításából, amelyben csupán a hátralevő 13 millió 760 ezer dunamnyi földterület szerepel. Ez a terület két csoportból áll: Galilea és Judea dombjai, valamint az öt síkság (Akko, Jezreel, Hule, Jordan völgye és a tengerpart). Ez volt a helyzet 1930 július 20-ig, amikor is a földművelési hivatal igazgatója új számokat hozott nyilvánosságra, amelyek szerint Ber Sébán és a déli pusztaságon kívül nem 13 millió 760 ezer, hanem 14 millió 286 ezer dunamnyi földterület van Palesztinában, amely Simpson tételével szemben 526 ezer dunamnyi többletet jelent. A differenciák azonban egyre komolyabbá válnak, ha a dombos területeket vesszük szemügyre. Ugyanakkor, amikor a földművelési hivatal főnöke 8 millió 64 ezer dunamiban állapítja meg ezen területek összességét, a kataszteri hivatal főnöke 8 millió 864 ezer dunam dombos te-

ületet mutat ki. Ebből újabb 798 ezer dunamnyi többletet nyerünk.

Mit nevez Simpson „megművelhető terület”-nek?

Hogyan készültek el ezek a méretek? Bizonyos területek „jellegzeteseknek” minősítettek, repülőgépről lefényképezték őket s levonták a megállapítást, hogy a megművelhető földek területe nem 66,6 százalékot tesz ki, — mint ahogy ezt a földművelési hivatal megállapítja —, hanem csupán 40 százalékot.

A kérdés önmagától adódik: hogyan láthatók a repülőgépről, hogy melyik terület megművelhető és melyik nem? Mert a megművelhető földek megvizsgálása kizárólag a helyszínen történhetik meg és nem madártávlatból.

Mit nevez megművelhető területnek Simpson? Simpson azokat a területeket érti ezalatt, amelyeket megműveltek már, valamint azokat, amelyek a „legelőke-lőbb” arab felah rendelkezésére álló eszközökkel megművelhető. Tehát a földek minőségét a felah képességei és munkamódszai alapján állapította meg az angol kormány gazdasági szakértője. És itt kezdődik Simpson jelentésének súlyos hibája.

Simpsonnak egyedül a felah képessége mérvadó

Ha Palesztinát az autochton elemek primitív képességeivel akarjuk fejleszteni, akkor valóban igaza van Simpsonnak. A való-ság azonban az, hogy Palesztinát intenzív és haladottabb módszerrel kell megművelni és hasznosítani kell produktívá tenni, mint ahogy ez a mandátum-szerződés szövegéből is világosan következik. A földek osztályozásának kriteriuma a reprodukci-vább munkarendszer kell legyen.

A zsidók termőföldet varázsol-tak a mocsarak helyébe

Simpson nemcsak pusztai és sziklás területeket zárta ki „a megművelhető terüle-

tek” kategóriából, hanem a mocsaras területeket zárta ki „a megművelhető területek valóban megművelhetetlenek és azok is maradnak. A zsidók azonban megmutatták, hogy teljesen hasznavehetetlen mocsaras és szikár területeket gazdag és termékeny földekké tudnak átvarázsolni. Simpson elmélete szerint ezeket a földeket ki kell emelni a megművelhető földek kategóriájából.

A beduinok kérdése

Simpson igen figyelmesen foglalkozik a beduinok problémájával és azt javasolja, hogy a kolonizációra szánt földektől függetlenül egy nagyobb földterület létesítessék a beduinok részére. A probléma nem csupán elméleti jelentőséggel rendelkezik. A beduinok helyről-helyre vándorolnak és praktikus szempontból nem egészen olyan területeknek a feláldozása, amelyeket rövid idő alatt és gyors tempóban produktívá lehet tenni.

Transjordánia paragon heverő földjei

Transjordánia kérdése is felszínre került a palesztinai agrár-problémával kapcsolatosan. Transjordánia gazdasági szempontból mindig egységet képezett Palesztinával a mandátum értelmében és csupán politikai motívumokból zárták el a zsidó-ságtól. Transjordánia 40 millió dunam földet foglal magában, amelyen 240 ezer lélekből áll lakosság él. Tehát Transjordánia területe félszer akkora, mint Palesztináé, lakosságának száma pedig alig éri el a palesztinai lakosság negyedét. Mindenesetre tény az, hogy óriási területek hevernek paragon Transjordániában, amelyek a legesszimiztikusabb számítás szerint is 18 millió 400 ezer dunamot tesznek ki. Ezt a földterületet feltétlenül hasznosítani kell, annál is inkább, mert Transjordánia lakosságának száma távolról sincsen megfelelő arányban az ország területének nagyságával.

(d. h.)

Több mint 30 ezer hallgatója van a csehszlovákiai főiskoláknak

Prága, március 6. Egy helyi újsá-iroda érdekes statisztikát közöl a csehszlovák főiskolák tanáraitól és hallgatóiról. Eszerint az 1929—30. évi téli szemeszterben az összes csehszlovák főiskolákon 31.167 hallgató volt beírva, köztük 3847 női hallgató. Ezekből 28.591 rendes, 2464 rendkívüli hallgató és 109 vendég. Állampolgárságuk szerint a következőképpen tagozódtak: 26.799 csehszlovák, 311 jugoszláv, 1578 lengyel, 515 orosz, 79 német, 366 magyar és 99 osztrák állampolgár, 1403-an különböző államokban birtak illetőséggel.

A csehszlovák tanítási főiskolákban 22.616, a német főiskolákon pedig 8548 hallgató végzett tanulmányokat. Ami a tanerőket illeti, az 1929—30. iskolai évben a prágai Károly-egyetemen 117 rendes, 40 rendkívüli, 5 címzetes, 131 magántanár, 38 lektor és 9 más tanerő működött. A brünni Masaryk-egyetemen 55 rendes, 17 rendkívüli, 5 címzetes, 35 magántanár és 17 lektor tanított, míg a pozsonyi Komensky-egyetemen 43 rendes, 18 rend-

kívüli, 3 címzetes és 20 magántanár, 1 tiszteletbeli magántanár és 14 lektor működött. A prágai német egyetemen a következőképpen oszlottak meg ezek a számok: 66 rendes, 36 rendkívüli, 8 címzetes, 86 magántanár, 3 tiszteletbeli docens, 16 lektor és 2 más tanerő. A csehszlovák technikai főiskolákon 126 rendes, 26 rendkívüli, 5 címzetes, 64 magántanár és 50 tiszteletbeli docens, valamint 22 lektor tanított. A német technikai főiskolákon viszont 73 rendes, 13 rendkívüli, 5 címzetes, 27 magán, 39 tiszteletbeli docens és 17 lektor látta el a tanítást.

Ha szolid és megbízható helyről LIBAZSIR eszükéjét be akarja venni, írja vagy kérjen árajánlatot
KLEIN orth. kőver
újr és baromfiócsarnokból Oradea, Saguna 6.
Alapítva 1913
Szállítás postán és vasúton saját költségén.

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Kolozsvári Mentők készpénz sorsjátéka!

Nyeremény garantálva és fizetve Banca Albina által

SOHA TÖBBÉ!

ilyen alkalom, hogy csekély 100 lejért gazdag ember lehessen, mert március 15-én 100.000 lej, március 25-én 200.000 lej és

április hó 1-én 1 millió lejt nyerhet

A clujji Mentők sorsjegy húzásain.

Siessen a vásárlással, amíg nem késő!

Sorsjegy kapható: dohány-hirlapáruda, borbélyoknál és uccai árusoknál, valamint 117 lej előzetes beküldése ellenében a Sorsjegyroda Cluj, Str. Memorandului No. 16.

Nyeremény jegyzék hirlapilag közölve!

HIR

Az Uj Kelet az es bányási zsidó Főszervező: D Felelős szerkesztő Bukaresti sz Hátzsegi Ernő, Elkkeink utánnyom megjelölésével

— A török parlam-tását. Londonból je-tés szerint a török p-felosztását. Az uj-lanul kiírják. Az ossz-nak az alkotmány ért-elmököt kell választa-hogy továbbra is Ke-szág elnöke.

— Tíz év után d-sága. Berlinből jel-küdtbíróóság ujrafé-Moritz rendőrmest-évvél ezelőtt egy kéz-hathónapi fogházra-a büntetést annakide-sából is elbocsátott-csak most sikerült e-bíróóság tárgyalásán-don megállapították

— Egész vonatot a lavina. Zürichből tonból borzalmas l-gejt jelent a táviró-mellett a magas heg-egy arra haladó he-tett. A vonat hatvar-dig a hó alatt van. A-a legnagyobb erővel-lik, hogy sikerül mé-a lavina által betem-

— Orvosi hír. Dr. temi tanárság, több-mányainak befejeztév-psychoanalitikai ren-Str. Gen. Gherscu (e-melet, megkezdte.

— Be akart törni, vább az éhséget. E-Amon István 20 éves-munkát tegnap a dé-kor fogták el, amikor-György ucca 2. szám-hivatal ajtaját aka-ilyen uton jussan pé-rületi kapitányságra-ban azt mondotta, volt munkája, már r-mit, nagyon legyeng-az éhséget és ezért-gondolta, hogy a dél-tartózkodik a hivata-júthat az éhsége le-ges pénzhez. Amon-termeszetesen letart-

— Csökkentik a ve-lamokban. Párisból-mation washingtoni-Federal Farm-Board-kentését kívánja, m-százalékos vetőfelüle-el a gabonáinak stab-rint újabb orosz sz-következésben továb-

— Megölte gyermek-dapestről jelentik: c-seléd félesztendővel-nek adott életet. Em-elhídegtült tőle. Csüt-ésátották el a kórház-afőlötti elkeseredésé-nyagi támogatás r-dül áll a világban, s-volverrel átlötte gye-saját magával végze-meke nyomban megh-

— Állandó baisse-gabonátörszén. Lond-doni City gabonatóz-uralkodik annak elle-ban az eszések köv-szállitványok csak-keztek a kikötőkbe-tős ajánlatokat vár-n-lete azonban hiányz-oka az a körülmén-Államok Farm-Boar-tokat tesz ugy a me-őceáni kikötőknek.árakat akar elérni,lehetőséges. Minden-mény, hogy a ker-Farm-Board hirtelen-adást. Szovjet-Orosz-mennyiségű gabonát-okvetlen elegendő ak-gulatát deprimálja.az új vetésig állandó-ható.

HIREK

Uj Kelet az egyetemese erdeilyi és bányási zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Hotel Imperial
Elkelték utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

— A török parlament kimondta felelősségét. Londonból jelentik: Angorai jelentés szerint a török parlament kimondta felelősségét. Az új választás haladéktalanul kiírják. Az országos választásnak az alkotmány értelmében köztársasági elnököt kell választania. Nem kétséges, hogy továbbra is Kemal marad Törökország elnöke.

— Tíz év után derült ki az ártatlansága. Berlinből jelentik: A berlini esküdtörbíróság újrafelvételben tárgyalta Moritz rendőrőrmester bűnyűjét, akit tíz évvel ezelőtt egy kizárólag ellopás miatt hatónapi fogházra ítélték. Az őrmester a büntetést annakidején kitöltötte és állásából is elbocsátották. Az újrafelvételi csak most sikerült elérnie és az esküdtörbíróság tárgyalásán kétséget kizáró módon megállapították ártatlanságát.

— Egész vonatot temetett el Svájcban a lavina. Zürichből jelentik: Glarus kantonból borzalmas lavinaszerencsétlenséget jelent a táviró. Schwunden község mellett a magas hegyről lezuhanó lavina egy arra haladó helyi vonatot betemetett. A vonat hatvan utasával még mindig a hó alatt van. A mentési munkálatok a legnagyobb erővel megindultak. Remélik, hogy sikerül még idejében kimenteni a lavina által betemetett embereket.

— Orvosi hír. Dr. M. Brunner v. egyetemi tanárság, több éves külföldi tanulmányainak befejeztével idegyógyászat és pszichoanalitikai rendelését Kolozsváron Str. Gen. Gherescu (v. Bástyá ucca) 8. I. emelet, megkezdte.

— Be akart törni, mert nem bírta tovább az éhséget. Budapestről jelentik: Amon István 20 éves pesterzsébeti lakatos munkást tegnap a déli órákban éppen akkor fogták el, amikor álkulccsal a Lippai György ucca 2. számú házban levő postahivatal ajtaját akarta felnyitni, hogy ilyen uton jusson pénzhez. Amikor a kerületi kapitányságra kísérték, vallomásaiban azt mondta, hogy hetek óta nem volt munkája, már régen nem evett semmit, nagyon legyengült, nem bírta tovább az éhséget és ezért akart betörni. Azt gondolta, hogy a déli órákban senki sem tartózkodik a hivatalban és így könnyen juthat az éhsége lecsillapítására szükséges pénzhez. Amon Istvánt a rendőrség természetesen letartóztatta.

— Csökkenti a vetést az Egyesült Államokban. Párizsból jelentik: A L'Information washingtoni értesülése szerint a Federal Farm-Board a vetési felület csökkentését kívánja, miután csakis egy 25 százalékos vetőfelületcsökkentéssel érhető el a gabonaárak stabilizációja. A hír szerint újabb orosz szállításokat és ennek következtében további áresést várnak.

— Megölte gyermekét és önmagát. Budapestről jelentik: Jasper Julia 28 éves cseléd felesztendővel ezelőtt fiúgyermeknek adott életet. Emiatt a gyermek apja elhidegült tőle. Csütörtökön délelőtt bocsátották el a kórházból Jasper Juliát és afölötti elkeseredésében, hogy minden anyagi támogatás reménye nélkül egyedül áll a világban, szegényes lakásán revolverrel átlötte gyermeke szívét, azután saját magával végzett. Az anya és gyermeké nyomban meghaltak.

— Állandó baisse uralkodik a londoni gabonafőzsdén. Londonból jelentik: A londoni City gabonafőzsdéjén állandó baisse uralkodik annak ellenére, hogy Argentína-ban az esőzések következtében a gabona szállítványok csak nagy késéssel érkeztek a kikötőbe. Argentínából jelentős ajánlatokat várnak, a molnárok kereslete azonban hiányzik. A baisse további oka az a körülmény, hogy az Egyesült Államok Farm-Boardja jelentős ajánlatokat tesz ugy a mexikói, mint a csendes-óceáni kikötőknek. A Farm-Board nagy árakat akar elérni, ami azonban nehezen lehetséges. Mindenesetre fontos körülmény, hogy a kereskedelmet ignoráló Farm-Board hírtelen megkezdte az eladási. Szovjet-Oroszország szintén nagymennyiségű gabonát vet a piacra, amely okvetlenül elegendő ahhoz, hogy a piac hangulatát depresszióba sodorja. Ennek következtében az új vetésig állandó baisse-hangulat várható.

Eső, szél vagy hó
 bármilyen legyen az időjárás: a hidegebb évszak állandó bőrápolást kíván a

NIVEA-CRÉME

használatá által. Dörzsölje be naponta arcát és kezét ezzel a krémmel, de nemcsak este, hanem nappal is, mielőtt kimegy a szabad levegőre. Nivea-krém megóvja bőrét az időjárás káros behatásaitól és megőrzi annak puhaságát és rugalmasságát. **A Nivea krém nem pótolható** mert különleges hatását a kiváló bőrápoló szernek, az Eucerinnek köszönheti, amelyet más krémekben nem találhatunk meg.

Dobozokban: Lei 16.—, 34.—, 72.—. Tubusokban tiszta ónból: Lei 30.—, 45.—. Emil Ziegler, Brasov-Brasso, Vasút-uca 43.

— Wanderwede volt külügyminiszter a francia-belga katonai egyezmény azonnali felmondását követeli. Brüsszelből jelentik: A belga kamara mai ülésén Wanderwede szociáldemokrata képviselő követelte a francia-belga katonai egyezmény azonnali felmondását és állást foglalt a lengyel-német határok igazságos megvonasának ügye mellett.

Ebben az évben 1,490.000.000 dinárral emelkedett a betétállomány a jugoszláviai bankokban. Belgrádból jelentik: Az országos bankkegyesület és a Ljubljánban székelő Jugoszláv Takarékpénztárak Szövetsége adatai alapján a Narodna Banca (Nemzeti Bank) felbecsülte az ország összes pénzügyintézményeinek takarékpénztárakára és folyószámlákra elhelyezett összegek nagyságát, amelyek becslés szerint 1930. december 30-án pontosan 13 milliárd 880 millió dinárt tettek ki. 1929. december 31-i kimutatással szemben, amikor a betétek összege 11 milliárd 790 millió dinárra rúgtak, a növekedés 2 milliárd dinárt tesz ki. Ez a szám azonban nem fedti a tényleges növekedést, mert az 1930. év végén kimutatott betétek között szerepelnek a szlovén bankoknál látra elhelyezett folyószámlakövetelések is, körülbelül 600 millió dinár összegben, amely betéteket 1929-ben a szlovén pénzügyintézetek nem mutattak ki betéteik között. Ennek megfelelően a betétek emelkedése tehát nem 2 milliárd 90 millió dinárt, hanem csak 1 milliárd 490 millió dinárt tesz ki az 1930. év folyamán. Ebben az összegben azonban nincsenek beleszámítva a Nemzeti Banknál girószámlára elhelyezett összegek, a postatakarékpénztáraknál csekk számlára elhelyezett összegek, valamint a szövetkezeteknél elhelyezett betétek sem.

— A Hevessy-Pfeiffer művészpár növendékeinek hangversenye. Csütörtök este tartották meg ezidei első hangversenyüket a Hevessy-Pfeiffer művészpár növendékei. A zongoraszámok sorát Beata Iliescu nyitotta meg, korához képest meglepő készséggel. Augustin Pordea Beethoven Ecosaises-t játszotta friss, könnyed, stílusos előadással. Katz Böske Rachmaninoff humoreszkjét gazdagon színező, lírai melegséggel játszotta. Róth Böske nemcsak technikai könnyedséget áruolt el, hanem meglepő érzelmi gazdagságot is. Léb Margit meglepően érett muzikalitással, bensőséges, komoly elmélyültséggel játszotta Chopin C-moll Nocturne-jét. Tatar Ferenc, aki tegnap esti debütálásával kivételes tehetségről tett bizonyosságot, Liszt „Funerailles”-át játszotta sok finomsággal, erővel és tökéletes formaérzékkel. A műsor második felében Stefanidesz Mária Beethoven „Sonate Pathétique”-jának első tételét nemes egyszerűséggel, fújom és egysúlyozott billentéssel interpretálta. Bernstein Jolán hivatottságát Liszt két koncerttétjét kiforrott technikai tudással, kongeniális átérzéssel, dinamikus lendülettel játszotta el. Vámos Magda Debussy „L'isle joyeuse” című zongoradarabját annyira frissességgel, színes, eleven belső gazdagsággal hozta ki, hogy interpretációja méltó a komoly értelemben vett művészi jelzőre. A zongoraműsort Farkas Nusi Liszt H-moll balladája zárta be, melyet ez a hivatott művésznövendék sok bensőséggel, intelligenciával, erővel és lendülettel adott elő. Pfeiffer Alfréd művésznövendékeinek hangversenyét Schwartz Lujza nyitotta meg „Solvejgslied”-jével, melyet bensőségesen és meleg hangon adott elő. Gonda Imre Wagner „Blick ich umher” áriáját énekelte drámai erővel. Bödör Erzsébet nemcsak kedves, üde megjelenésével, hanem finom, csengő hangjának meleg tisztaságával is spontán sikert aratott. Markovits Pál Rigoletto-áriájában aratott jelentős sikert. Baritonja értékes zengésű, előadása színes és közvetlen. Nagy sikert aratott Csiky Anna, aki althangjának kivételes szépségét az „Alarcosbál” egyik áriájában csillogtatta meg. Löwy Leopold, ez a nagyszerű tenorista hangjának gyöngéd, meleg, tiszta tónusával ezúttal is frenetikus sikert ért el. — Az előadás végén a szépszámu hallgatóság meleg ünneplésben részesítette ugy Hevesi Piroskát, mint Pfeiffer Alfrédöt.

— Doktorraavatás. Braumann Annát, Dr. Kepes Imrénént ma a kolozsvári egyetemen az összes jogi tudományok doktorává avatták.

— Az amerikai bevándorlás majdnem teljesen megszűnik. Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok törvénytestülete elfogadta a kormányt az azt a javaslatát, hogy a bevándorlás a következő két évben a most érvényben levő kontingens 10 százalékára csökkentessék. Az új törvény Kelet-Európa ama zsidói számára, akik a közeljövőben akartak az eddigi kvóta alapján Amerikába vándorolni, valószínű katasztrófát jelent, minthogy ezek már előkészültek az utazásra, likvidáltak üzletüket és most új életet kell kezdeniök a legrosszabb viszonyok között.

— Jókedvünk, munkaképességünk sokszor attól függ, hogy reggel alaposan kitisztultak-e beleink. Vegyen be — orvosának receptelére — este 2—3 szem Artin dragéét.

— Megnyílt a dési Zsidó Nőegylet népkönyhája. Désről jelentik tudósítónk: Ebben a sulyos időben, amikor a gazdasági válság a kulminációs pontját érve el, majd nem minden segélykérő megbénít, a dési zsidó Nőegylet a jobb időkbeli összegyűjtött krajcárokból és még egy néhány jobb módú ember támogatásával megnyitotta Désen a népkönyhát, hogy bár részben enyhítsen a nyomoron és éhségen. Szép tágas szobában ad eleséget a Nőegylet azoknak, akik erre rászorultak. Természetesen a terem mindig szufolva van. Nem minden megfigyelés nélkül tudja végignézni az ember 70 szegény nyomorult zsidó étkezését. Ezen nemes és emberi akciónak megindításáért és keresztülviteléért elsősorban a zsidó Nőegylet örökléte agilis elnöknője: Weinberger Samuné érdemel köszönetet. A Nőegylet elnöknője a farszort munkához méltó segítőtársakat is talált dr. Ágai Adorné és Szörényi Arnoldné személyében, kik akarásukkal és odaadásukkal nagyban elősegítették a jótékony munkát.

— Purim Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: Az elmúlt héten egész Palesztinában purim-hetet tartottak a zsidók, amely február 28-án, szombaton este kezdődött. Jeruzsálemben a „Dávid királyhoz” címzett hotelben táncmulatság volt, Tel Avivban ugyanakkor ünnepi kiválítást, faklyászenét és tüzijátékok rendeztek. Hétfőn, március 2-án este kezdődtek a hivatalos ünnepek, amelyeket a tűzoltó-brigádok két percig tartó szírengéssel vezettek be. Tel Avivban 15 nagy rendezvény zajlott le, közöttük egy hatalmas karneváli menet.

— Ischiánsnál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggel éhgyomorrra véve előmozdítja a gyomor és a belek működését és könnyű székletet biztosít. Orvosi tapasztalatok dicsérik a Ferenc József viz azon kitűnő hatását, amelyet vese-, hólyag-, prostata- és vésbélbajoknál is kifejt. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Táborki ranggal tüntették ki Lengyelország legfelsőbb zsidó táborki lelkészét. Varsóból jelentik: A varsói lapok illetékes helyről szerzett értesülésük alapján közlik, hogy a kormány dr. Josef Mises rabbinak, a legfelsőbb zsidó táborki lelkésznek a közeli napokban táborki címet és rangot fog adományozni. Dr. Mises első zsidó táborki lesz a lengyel köztársaság hadseregének.

— Uj stádiumba lépett a Halsmann-ügy. Bécsből jelentik: A bécsi Landesgericht ártirt az innsbrucki törvényszékhez, amelyet felszólított, hogy Filip Halsmann ügyében indítson bünyfenyítő eljárást Johan Schneider ellen. Emlékeztet, hogy Filip Halsmann apagyilkossági bűnyűgyének tárgyalása során jelentkezett egy Johan Schneider nevű fiatalember, aki azt vallotta, hogy ő Halsmann apjának gyilkosa. Ezt a vallomását azonban később visszavonta.

NAPROL-NAPRA

Ujévtől kezdve színházi dekonjunktura állott be Londonban. A darabok sorra buknak és számos színház bevételére a kiadások felét sem fedezi.

A párizsi Rul orosz emigránslap közlése szerint a szovjet Saljapin oroszországi birtokát kisajátította, mert a híres énekes a hozzáintézett felszólítás ellenére sem tért vissza Oroszországba. A birtokon a szovjet külföldről menekült kommunisták részére menhelyet és üdülőtelepet létesít.

Párizsban a Compagnie General d'Aero vállalat által kibocsátott 200 millió kölcsön körül újabb közéleti botrány van keletkezőben. A vállalat, amely a brazil forradalom következtében érzékeny károsodásokat szenvedett, állami garanciákra hivatkozva bocsátotta ki kölcsönét, holott erre törvényhozási felhatalmazása nem volt. A lapok érdeklődéssel figyelik a fejleményeket s azt írják, hogy a legújabb keletű botrányba számos előkelő közéleti férfiú keveredett bele.

Az amerikai utazási irodákban rengeteg előjegyzés történt amerikaiak hajókabinok többsége a második és a turista-osztályra esik.

Felix Weingartner német karmester nem kapott Franciaországba beutazási engedélyt. Az olasz állampolgár Weingartner ellen az a kifogás merült fel, hogy 1914-ben aláírta a német írók és művészek franciaellenes kiáltványát. A karmesternek ma és holnap hangversenyt kellett volna dirigálnia Párizsban.

Stockholmi jelentés szerint Észak-Svédországban rendkívül hideg uralkodik, amilyenre ez év folyamán még nem volt példa. Gällivare kerületben, a Botni től partvidéken s ettől északra 40 fok szálott alá a hőmérséklet. A Keleti tenger déli partvidékén is nagy a hideg. Kelet-Poroszországban napok óta az átlagos napi hőmérséklet 20 fok körül van.

Newyorki jelentés szerint Johnny Weissmüller, a világ leggyorsabb uszója, aki közben profi lett és amatőr versenyeken most már nem vehet részt, Miami-ban házasságot kötött Bobby Eans newyorki táncosnővel.

A debreceni új város háza építésére 135 pályamű érkezett be. A művek elbírálása hosszabb időt vesz igénybe s ezért az eredményt csak a jövő hét végén fogják nyilvánosságra hozni.

A gyarmatügyi kiállítás ezer munkása Párizsban sztrájkba lépett. A sztrájkolók legtöbbször ács és festő. A mostani munkanélküliségben természetesen gyorsan találtak a sztrájkolók helyébe más, szervezetekbe nem tartozó munkásokat s a kiállítás területén a munkálatok tovább folynak.

— Lear király. (Repriz a kolozsvári Magyar Színházban). Hosszu évek után tegnap este Lear királyt, Shakespeare egyik legmélyebb tragikumú szomorújátékát elevenítették fel a kolozsvári Magyar Színházban. A csodálatos szépségű tragédiát Fekete Mihály rendezte, szeritünk nem egészen helyes felfogásban, mert hiszen például a vihar-jelenet háttérül nehéz elképzelni egy oszlopcsarnokot, mely előbb egy realisztikus színezetű drámai konfliktus színhelye volt. Lear királyt szintén Fekete Mihály játszotta, egyes jelenetekben megrázó erővel. Szegény Tamás szerepében Földényi excellált, bebizonyítva, hogy a klasszikus ábrázolás követelményeinek is erőteljesen tud megfelelni. Az előadás legkimagaslóbb, legmegrázóbb emberi dokumentumait, gondolati és érzelmi mélységeit ezúttal Forgács Sándor juttatta szóhoz az udvari bolond szerepében. Tóth Elek és Réthelyi Ödön értékes alakításokkal járultak hozzá az előadás művészi értékéhez. A két elvete-mült királyleány alakját Poór Lili és Kaszab Anna elevenítették meg a tőlük megszokott erővel és készséggel. Komár Juliska Cordélia hálás és poétikus szerepében úgy hangban, mint különbséggel egészen közeljárt a hatalmas drámaíró el-képzéséhez. Ez pedig nagy szó. Kisebb szerepeikben érdemes munkát végeztek: Balázs Samu, Fülöp Sándor, Selmezy Mihály, Lantos Béla. (s.)

an
ára?
alomba dönti
désről
k jelentése

nem a mocsaras te-
megművelhető treüle-
művelhetetlenek és
szidők azonban meg-
en hasznavehetetlen
területek gazdag és
ndnak átvarázsolni.
ndnak ezeket a földeket
művelhető földek ka-

A beduinok kérdése
mesen foglalkozik a
al és azt javasolja,
szánt földektől füg-
földtartalék létesít-
szére. A probléma
elentőséggel rendel-
lyéről-helyre vándor-
emponból nem egé-
leteknek a feláldo-
idő alatt és gyors
lehet tenni.

nia parlagon heverő
ése is felszínre ke-
ár-problémával kap-
ánia gazdasági szem-
get képezett Palesz-
telmében és csupán
ól zárták el a zsidó-
a 40 millió dunam
n, amelyen 240 ezer
él. Tehát Transjor-
akkora, mint Palesz
záma pedig alig éri
sság negyedét. Min-
ogy óriási területek
Fransordániában, a-
sztikusabb számítás
0 ezer dunamot teszt-
rtalékot feltétlenül
nál is inkább, mert
ágának száma távol-
arányban az ország
ával.

(d. h.)

toja van láknak

20 magántanár, 1
nár és 14 lektor mű-
met egyetemen a kö-
tak meg ezek a szá-
ndkivüli, 8 címzetes,
szteletbeli docens, 16
erő. A csehszlovák
126 rendes, 26 rend
4 magántanár és 50
alamint 22 lektor ta-
nikai főiskolákon vi-
rendkivüli, 5 címze-
szteletbeli docens és
nitást.

megbízható
IR szükségletét be-
szerezni, írjen
rajánlatot
EIN orth. kóser
ból Orades, Saguna 6.
ra 1912
szatna sajtó bódában.

UJ KELETBEN

!
álta
lehesen, mert
lejt és
verhet

so!
uccai árusok-
egyiroda Cluj,

KÖZGAZDASÁG

Szovjet-Oroszország felfüggesztette a gabona-dumpinget — viszont Amerika készül a piacra dobni óriási gabonafeleslegét

A buza és tengeri piacon kisebb szilárdulás érezhető. A román buza silány minősége miatt teljesen versenyképtelen a külföldön

Newyork, március 6. Az amerikai szövetségi farmhivatal az utóbbi hónapok alatt stabilizációs célokra óriási buzakészleteket vásárolt és most elhatározta, hogy az eljövendő négy hónap alatt készleteinek negyedrészt, azaz körülbelül 35 millió bushelt a külföldnek eladja. Az áru az Atlanti óceán, a Csendes óceán és a Mexikói öböl kikötőiben van felhalmozva. Grain, a farmhivatal elnöke hivatalosan kijelentette, hogy az eladás azért történik, hogy a raktárepileteket kiürítsék a legközelebbi termés számára. Dumpingról, vagy az árak lenyomásáról szó sincsen. Amerika nem ajánlja buzáját a többi buzaexporttal foglalkozó állam áránál alul, de reméli, hogy az árak mai bázisa mellett megfelelő részt kap a buzaimportra szolgáló államok szállításaiban.

Csikágói gabonakörökben Grain nyilatkozatát az óriási amerikai buzakészletek likvidálásához vezető első lépésnek tekintik. A tőzsde kezdetben azt vélte, hogy a kormány árháborúba bocsátkozik a többi állammal s ezért a buza bushellje két és fél centtel esett. Zárás előtt a nyilatkozat pontos szövege ismertté vált s így az árak másfél centtel ismét megjavultak a tőzsdén.

Bucuresti-Bukarest, március 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A romániai szövetkezetek központja érdekes jelentést tett közzé a gabonaneműek világgiazi helyzetéről. A jelentés a bevezetésben rámutat arra, hogy az árak esése következtében nemcsak a romániai, hanem a többi mezőgazdasági államok földművelői is igen nehéz helyzetben vannak, ideszámítva Észak- és Dél-Amerikát, valamint Ausztráliát is. A legtöbb államban a földművelők túl vannak terhelve adósságokkal, sőt Kanadának és Észak-Amerikának egyes részeinek egzisztenciális lehetőségeitől is meg vannak fosztva. Ilyen körülmények között, amikor a földművelés rossz üzletnek bizonyul, valószínűnek látszik, hogy a gabonaneművel bevetett területek kiterjedése csökkenni fog, hogy a termelés mennyisége alkalmazkodjék a kereslethez. Másrészt pedig le kell szállítani minden áron az előállítási költségeket és a gabo-

naneműek mai alacsony eladási árának növekedésére.

Az utóbbi időben a buza iránti kereslet megélenkült és a buza ára csaknem kétezer lejjel emelkedett vagononként. A buzaért fizetett belföldi árak ma is meghaladják a külföldi paritást. Az utolsó időben Oroszország nem avatkozott bele a gabonáruk alakulásába és a dumping megszűnt. A piac azonban mégis nyugtalan, mert senki sem ismeri a szovjet kormány terveit és eladási politikáját. A jelentés valószínűleg tartja, hogy az új teremtésig Oroszország nem fog érezhető befolyást gyakorolni a gabonapiacra; annál is inkább, minthogy az oroszok termésük egy részét még az őszi hónapokban a piacra dobták.

Igaz viszont, hogy ez a tény igen kismértékben befolyásolja a román buza esélyeit. A romániai buza ugyszólván számba sem jön az utóbbi időben a kivételnél, mert az importáló államok csakis a legjobb minőségű áru iránt érdeklődnek. Jellemző, hogy svájci gabonakereskedelmi vállalatok érdeklődtek az utóbbi időben az iránt, vajjon Románia nem igyekszik buzáját a háború előtti minőségre feljavítani? A háború előtti a román buza a legjobb márkákkal versenyzett, az agrárreform után azonban a hatóságok összes erőfeszítései a buza feljavítására eredménytelenek maradtak. A legtöbb esetben a parasztek eladták a vetésre kapott válogatot buzát s továbbra is silány magvakat vetettek el. A jelentés javasolja, hogy a kormány létszinten kiviteli prémiumot a jóminőségű buza számára, ezzel szemben jelentős illetékekkel sújtsa az olyan buzát, amelyben 3 százaléknál több idegen anyag van.

A kukorica ára ugyancsak emelkedőben van, főleg a közeli terminusra szállítandó áruért. Spekuláció egyáltalán nincs ebben az áruban és a vásárlások csakis azonnali igények kielégítésére történnek. Altalában nem hisznek a buza árának tartós emelkedésében, amit indokol az a tény is, hogy Argentínában kukoricában rekordtermés ígérkezik. Hír szerint az argentinai termés egymillió vagonra tehető.

Mezőgazdasági kiállítás Budapesten. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 2. év március hó 20—25 napjain rendezi Budapesten, immár 40-ik ízben, az évenként szokásos tavaszi Országos Mezőgazdasági Kiállítást és Vásárt, amelynek különböző csoportjai kiegészítve a mezőgazdaság minden ágát felölelik. A kiállítás legfontosabb csoportja ezidén is a tenyészállatkiállítás és vásár lesz, amelynek keretében a bejelentések szerint mintegy 200 ló, 760 szarvasmarha, 600 juh, 1200 sertés és több, mint 1500 baromfi kerül bemutatásra a legkiválóbb magyar tenyészetekből. A kiállítás többi csoportjai, amelyekből a vetőmag és termény, tejgazdasági, kísérletügyi, tudományos és szakoktatásügyi, háziipari és élelmiszeripari, borászati és szőlészeti, halászati, nemkülönben a különböző agrárszervezetek, egyesületek, szö-

vetkezetek kiállítási csoportjait, valamint az ezekhez csatlakozó nagyszabású mezőgazdasági gép- és eszközkiállítást emeljük ki, ugyancsak gazdag és tanulságos anyagot fognak bemutatni. A kiállítás a vásárlás is kapcsolatos, tehát annak összes csoportjaiból, a tenyészállatokból, vetőmagvakból, terményekből és gépekből egyaránt való vásárlás is lehetséges, így módon a kiállítás egyúttal kitűnő lehetőség a legkiválóbb tenyészállatok, termények, magvak, gépek, stb. nagy választékából való kényelmes beszerzésére s a legnevesebb magyar tenyésztőkkel, termelőkkel, valamint a mezőgazdasági gépipar reprezentánsaival való összeköttetések és üzleti kapcsolatok felvételére. A kiállítás alkalmából ideutazó külföldi látogatók 50 százalékos vasuti és 66 százalékos vízumkedvezményben részesülnek.

Színház—Mozi

Vasárnap is énekel Vittorio Fullin tenorista a Román Operában. A Román Opera igazgatósága látva Vittorio Fullinnak, a milánói Scala tenoristájának rendkívüli sikerét, meghosszabbította szerződését a kitűnő olasz vendégénekessel, akit vasárnap este a „Carmen” Don José szerepében lesz alkalma Clujon első ízben élveznie a clujai közönségnek. Váltsa meg jegyét erre a díszelőadásra a „Románia Artistica” szinpadai ügynökségnél (főteri kioszk, az autobusmegállónál).

Román Opera műsora

Szombat, márc. 7: Hamlet (Próaelőadás) Vasárnap, március 8-án (este): Carmen Vittorio Fullin híres olasz tenorista vendégfellépésével. Hétfő, március 9-én: Bukaresti társulat vendégátéka. Szerda, március 11-én: Tosca. P. Stefanescu-Goangă baritonista vendégfellépésével. Péntek, március 13-án: Parasztbecsület; Bajazzók. P. Stefanescu-Goangă baritonista vendégfellépésével. Vasárnap, március 15-én (d. u.): Mignon. Hétfő, március 16-án: Hoffmann meséi. (Olcsó helyárakkal.) Szerda, március 18-án: Al Stradella. (Opera-premier.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJÁNAK KÖZLEMÉNYEI

Miss Amerika és Katica, mozhelyárakkal. Szombaton mozhelyárakkal adják a gyönyörű Miss Amerikát. Vasárnap este pedig a Katica című remek operett megy, teljesen új szereposztásban és új betanulásban. A jegyek ára vasárnap este is 10, 20, 30, 40, 50 lej.

A gyenge nem. Bourdet szenzációs vígjátéka, a Gyenge nem, most kerül színre a Magyar Színházban. Az idei párizsi szezonnak legnagyobb sikere volt ez a páratlanul mulatságos, szellemes, kitűnő darab s a budapesti Magyar Színházban is hónapokon át ment egyre táblás házak mellett. A darab témája meglehetősen sikamlós, bárha nem sérti a jóízűt. A színház igazgatósága ezért úgy intézkedett, hogy azoknak a bérlőknek helyeit, akik nem óhajtják megnézni a Gyenge nem-et, más előadásra cserélje be a titkári iroda. A Gyenge nem-et nálunk Janovics Jenő dr. rendezi, a főszerepeket Poór Lili, Kaszab Anna, Szentgyörgyi Mária, Komár Juliska, Benes Ilona, Miklóssy Margit, Földényi, Tóth Elek, Forgács, Réthelyi stb., alakítják.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA

Szombat este 9 órákor: Miss Amerika. (Kondor, Kertész, Nádor, Tompa, Ihász fellépésével 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal. Ssz. 208.) Vasárnap este 9 órákor: Katica. (Kondor, Kertész, Ihász, Réthelyi fellépésével, 10, 20, 30, 40, 50 lejes mozhelyárakkal. Ssz. 209.) Hétfő este fél 9 órákor: A gyenge nem. (Bourdet újdonsága először. Poór Livel. 30. Premier-bérlét. A bérlők jegyeit a darab sikamlós témájára való tekintettel kívánatra becsereéli a színház.) Ssz. 210. Kedd fél 9: A gyenge nem. (Újdonság másodszer. 34. A. bérlét. Ssz. 211.) Szerda fél 9: A gyenge nem. (Újdonság harmadszor. 34. B. bérlét. Ssz. 212.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI MŰSORA

Két hangos premierfilm. A Magyar Színház-mozgó tegnap kezdte vetíteni A táncosdiások és a Mindennapi kenyér című nagy énekes, zenés, beszélő attrakciós filmetek. Mindkét darab megkapó meséje, remek zenéje, pazar kiállítása a legnagyobb mértékben elragadta a mozgósínház közönségét.

RADIO MŰSOR

IDŐ: KÖZÉPEUROPAI Szombat, március 7.

Bukarest. 12: Grammfón. 12.30: Időjelzés. 12.50: Grammfón. 14.45: Tanulók órája. 16: Zenekar. 17: Hírek, időjelzés. 17.15: Zenekar. 18: Rádiógyetem. — 19: Grammfón. 20: Katonazene. — 21.50: Hírek. Budapest. 9.15: Zenekar. 9.30: Hírek. — 12.05: Hangy. Sarasate, Schubert, Lalo, Schumann, Strauss művei. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Novellák. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: A szociális missziótársulat előadása. 5.30: Szórakoztató zene. — 6.30: Felolvasás. 7: Cigányzene. 8: Vigjáték. A kis pajtás. Utána: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. Majd: Grammfónhangy. Táncclemek, slágererkek, műdalok. Bécs. 22.15: Új divatos dalok. Berlin. 20.30: Szórakoztató zene. Breslau. 22.40: Táncczene. 0.30: Operett zene. Suppé, Strauss—Weninger, Lehár, Fall, Kálmán művei. Lípse. 21.10: Vidám dalok. Varsó. 20.30: Könyvü zene. 22.15: Chopin művei. Riga. 20.25: Heged. Milánó. 21.40: Kamarazene. Tenorének és Saint-Saens: E-dúr trió. Róma. 17: Ének és zenekar. Manno, Cerni, Csajkovszkij, Hasselmans, Puccini, Gounod, Wagner, Donizetti, Suppé művei. 20.45: Opera. Pozsony. 13.30: Grammfón. Kassa. 18.10: Szlav zongoraművek. Brűnn. 19.30: Opera. Osló. 19.30: Offenbach operett. Stockholm. 21.40: Dalok. Toulouse. 22: Operarészletek. — 22.20: Ariák Charpentier: Lujza és Puccini: Bohémélet c. operából. 22.35: Bécsi zene. 22.50: Dalok. 23: Cselló. 23.30: Orosz dalok, katonazene. 24: Szórakoztató zene. London. 19.45: Könyvü zene. Párizs. 21.45: Hangverseny.

Vasárnap, március 8.

Budapest. 9: Ujsághírek. Kosmetika. — 10: Egyházi zene. 11.15: Evangélikusistentisztelet. Utána: Pontos időjelzés, időjárás. Majd: Az Operaház zenekarának hangversenye. Bellini: Romeo és Julia. Weber: Büvös vadász. Meyerbeer: Proféta. Goldmark: Sába királynője, Puccini: Turandot, Ponchielli: Gioconda Laura áriája, Verdi: Aida duett, Saint-Saens: Sámson és Dellila. Swendsen: Párizsi karnevál. E hangverseny szünetében: Párizsi krónika. 2: Grammfónhangverseny. Művészletek. 3: Rádióélet gyermekórája. 3.30: A földművelésügyi minisztérium előadássorozata. Utána: Pontos időjelzés, időjárás. 5.10: Zágón István előadása. — 5.40: Szalónzenekar. 6.30: Magyar nótacigányzenekeserettel. 7.50: Sport. 8: Rádió Brehm, összeállította és rendezte Paulini Béla. Utána: Katonazene. Axt-Rappe Capito, induló, Fricsay: Erzsébet főhercegnő keringő, Rossini: Tell Vilmos, Gounod: Romeo és Julia, Lányi: agyar mese. Chopin: Petőfi csárdás. Kéler: Semprescrescendo. 10.20: Pontos időjelzés, időjárás. Majd: Cigányzene.

Apró hirdetések

ÉRTESETÉS

Elvállalom kézimunkáknak montirozását, régi keretek aranyozását és javítását. Esténként állandó kiállítás. Somlyó aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Kóser juhsajtot vesz minden mennyiségben Schwartz vegetárius étterem Cluj Regele Ferdinand 10.

Keresek két szoba konyha, fürdőszobás, egészséges, napos, kertes lakást, feltétlen villasorban. „Banktisztviselő” jellegűre a kiadóba.

Cukorkaüzlet forgalmas helyen átadó kívánatra csemegeüzletnek átalakítható. Ugyanott két szép csemege berendezés eladó. Cim a kiadóba.

Keresek május 1-re lehetőleg központban 1 vagy 2 szoba konyha, fürdőszobás lakást. Cim Nádor, Szabó Jenő cégnél.

Önálló levelező- és könyvelő, magyar német gyorsírásstudással, perfekt román állású órás levelezést és könyvelést, adminisztratív szervezést és minden irodai teendőt. Megkeresések „Adminisztrator” jellegre a kiadóba kéretnek.

Két szoba, irodának, különösen ügyvéd irodának, esetleg orvosi rendelőnek rendkívül alkalmas, a Deák Ferenc ucca elején nagyon olcsón kiadó. Cim a kiadóban.

Négy szoba, konyha komfortos lakás kiadó május elsejére. Mihai Viteazul 30. Értekezni a ház mesternél.

Kiadó májusra négyszobás modern lakás, egy nagy üres szoba azonnalra. Volszéchenyi tér 39. Háztulajdonos.

Felkérem azt a szöke hölgyet, akit Magyar Színház mozgóban a 4 ördög vasárnap délutáni előadásán bátor voltam magamra figyelmessé tenni, hogy szíveskedjék ugyanott szombaton délután 7 órakor megjelenni.

Félnapos állást keres magyar, német, román nyelvtudású perfekt magyar levelező, mérlegképes könyvelő, kitűnő számoló, elsősorban kereskedő és szervező, délutáni időre. Cim megtudható E. Zs. N. Sz.-nél Cluj, Regele Ferdinand 30. Telefón 228.

Kiadó lakások, kétszer 3 szobás komfortos lakások kiadók. Malom ucca 16. Értekezni egyleti irodában.

Gans Abrahámné-féle kóser szakácskönyv 180 Lei. Kol. Jehuda román-heber Stengel-féle abc 8 drb vételnél 180 Lei. Pészach nagy Hagoda 30 színes illusztrált képekkel magyar vagy német fordítással 180 Lei. Bérmentve kapható:

Anton Rosenzweig Cluj פריים אונד טליים גראסהאנדלונג Héber könyvek gyapjú és selyemtalleszek nagykereskedése. — Gyári árak!

XIV. ÉVF. Cluj—Koloz március 8 5691 ÉV A

Uj Kelet az eg és bászai napilap. Olkkelink utanny hírrés megjelölés me. Késiratokat nem megörzésükre ne

Kölcsön vagy

„Ha lehet hinni a lak” — így kezdetű cikkünk a kölcsönök végleg megkötéséről. Alig néhány órával a kölcsönök elenése után már bejött a bukaresti jelenlegi, sietve igazolni a kölcsönök elenését. Midőn a kölcsönök hangozó, hogy Párizsban immáron a kölcsönök alairása maradt meg, a kölcsönök elenése után a Francia Nemzeti Bankányt arról, hogy ne a feltételeket, amelyek a kölcsönök ellenőrzésére vonatkoznak, hanem a kölcsönök elenésére vonatkozó feltételeket, amelyek a kölcsönök elenésére vonatkoznak, megkötötték a kölcsönök elenésében tudott.

Alkalmunk volt e cikkben is kifejezni a kölcsönről magánellenőr problémájáról, hogy Románia mai gazdasági helyzetével a kölcsönök elenéséről semmi sem lehet mondani. Kifejtettük azt is, hogy a kölcsönök elenésére vonatkozó feltételek, amelyek a kölcsönök elenésére vonatkoznak, megkötötték a kölcsönök elenésében tudott.

Am az is kétségtelen, hogy a kölcsönök elenésében tudott. Alkalmunk volt e cikkben is kifejezni a kölcsönről magánellenőr problémájáról, hogy Románia mai gazdasági helyzetével a kölcsönök elenéséről semmi sem lehet mondani. Kifejtettük azt is, hogy a kölcsönök elenésére vonatkozó feltételek, amelyek a kölcsönök elenésére vonatkoznak, megkötötték a kölcsönök elenésében tudott.

Alkalmunk volt e cikkben is kifejezni a kölcsönről magánellenőr problémájáról, hogy Románia mai gazdasági helyzetével a kölcsönök elenéséről semmi sem lehet mondani. Kifejtettük azt is, hogy a kölcsönök elenésére vonatkozó feltételek, amelyek a kölcsönök elenésére vonatkoznak, megkötötték a kölcsönök elenésében tudott.

Alkalmunk volt e cikkben is kifejezni a kölcsönről magánellenőr problémájáról, hogy Románia mai gazdasági helyzetével a kölcsönök elenéséről semmi sem lehet mondani. Kifejtettük azt is, hogy a kölcsönök elenésére vonatkozó feltételek, amelyek a kölcsönök elenésére vonatkoznak, megkötötték a kölcsönök elenésében tudott.

Alkalmunk volt e cikkben is kifejezni a kölcsönről magánellenőr problémájáról, hogy Románia mai gazdasági helyzetével a kölcsönök elenéséről semmi sem lehet mondani. Kifejtettük azt is, hogy a kölcsönök elenésére vonatkozó feltételek, amelyek a kölcsönök elenésére vonatkoznak, megkötötték a kölcsönök elenésében tudott.